

Public Relations ve společnosti Synthesia, a. s. se zaměřením na komunikaci v krizi

Marta Obršálová

Bakalářská práce
2007

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací
Ústav marketingových komunikací
akademický rok: 2006/2007

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Marta OBRŠÁLOVÁ**
Studijní program: **B 7202 Mediální a komunikační studia**
Studijní obor: **Marketingové komunikace**

Téma práce: **Public relations ve společnosti Synthesia, a. s. –
zaměření na komunikaci v krizi**

Zásady pro vypracování:

1. Zpracujte teoretická východiska k tématu bakalářské práce se zaměřením na krizovou komunikaci.
2. Provedte analýzu jednotlivých forem PR využívaných ve zvolené firmě.
3. Popište strategii krizové komunikace ve zvolené firmě včetně měření její efektivity.
4. Navrhněte případná doporučení ke zlepšení krizové komunikace.

Rozsah práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

SVOBODA, V., Public relations moderně a účinně, Grada Publishing 2006, ISBN 80-247-0564-8

CAYWOOD, C., Public relations, Computer Press

NĚMEC, P., Public relations, komunikace v konfliktních a krizových situacích, Management Press 1999, ISBN 80-85943-66-2

NĚMEC, P., Public relations, praxe komunikace s veřejností, Management Press 1996, ISBN 80-85943-20-4

KOTLER, P., Marketing management, Grada Publishing Praha 2003, ISBN 80-247-0016-6

PELSMACKER, P., GEUENS, M., BERGH, J., Marketingová komunikace, Grada Publishing Praha 2003, ISBN 80-247-0254-1

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Olga Jurášková

Ústav marketingových komunikací

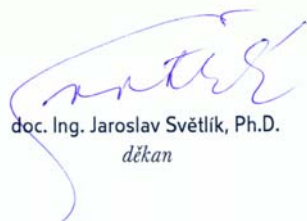
Datum zadání bakalářské práce:

15. ledna 2007

Termín odevzdání bakalářské práce:

11. května 2007

Ve Zlíně dne 15. ledna 2007

doc. Ing. Jaroslav Světlík, Ph.D.
děkan

PhDr. Magda Gregarová
ředitel ústavu

ABSTRAKT

V práci je analyzováno celkové Public Relations prostředí společnosti Synthesia, a.s. a aplikace jednotlivých nástrojů PR. Práce se soustřeďuje na problematiku krizové komunikace z teoretické stránky a na vybrané události je zpracována případová studie krizové komunikace podniku a okolí.

Součástí práce jsou vyjádření starostů okolních obcí, zástupců médií, zástupce Hasičského záchranného sboru a Městské policie Pardubice a v neposlední řadě tiskového mluvčí společnosti Synthesia, a.s. V přílohách je uveden monitoring vybraných deníků, který prezentuje zájem médií o analyzovanou krizovou situaci, a tiskové materiály vydané společností Synthesia, a.s.

Klíčová slova: public relations, krizová komunikace, krizový manuál, media relations, issue management.

ABSTRACT

In the thesis it is analysed the Public Relations environment of the company Synthesia, a.s. and the application of PR tools in detail. The thesis is focused on crisis communication from theory aspects. A case study about crisis communication of enterprise and its surroundings is designed.

The thesis includes the statement of mayors of cities in the area, media representative, The Fire Rescue Service, City Police Pardubice and mainly the spokesman of the company. The appendix includes a monitoring of regional newspapers and company leaflets.

Keywords: public relations, crisis communication, crisis manual, media relations, issue management.

Osobně bych chtěla poděkovat vedoucí práce Ing. Mgr. Olze Juráškové za trpělivost a rady při tvorbě této práce. Také bych chtěla poděkovat tiskovému mluvčí Bc. Danielu Rubešovi za vstřícnost v podávání informací o společnosti Synthesia, a.s.

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci „Public Relations společnosti Synthesia, a.s. se zaměřením na krizovou komunikaci“ zpracovala samostatně a veškerou citovanou literaturu jsem uvedla na seznamu použité literatury na konci této práce.

Ve Zlíně dne 7. května 2007

.....
Marta Obršálová

OBSAH

ÚVOD	8
I TEORETICKÁ ČÁST	9
1 PUBLIC RELATIONS	10
2 KRIZOVÁ KOMUNIKACE A VZTAH K ŘEŠENÉMU PROBLÉMU	11
2.1 DĚLENÍ KRIZÍ.....	11
2.2 VLIV KRIZE.....	12
3 PŘÍPRAVA NA KRIZI	13
3.1 KRIZOVÉ PLÁNOVÁNÍ	13
3.2 STANOVENÍ CÍLOVÝCH SKUPIN KRIZOVÉ KOMUNIKACE.....	13
3.3 STANOVENÍ KRIZOVÉHO TÝMU	14
3.4 EXISTENCE KRIZOVÉHO MANUÁLU	14
3.5 SCÉNÁŘ KRIZOVÉ KOMUNIKACE.....	15
4 MOŽNOSTI KOMUNIKACE S VEŘEJNOSTÍ	16
4.1 OUTSOURCING – PRÁCE PR AGENTUR	16
4.2 MEDIA RELATIONS	17
5 PREVENCE	19
5.1 ISSUE MANAGEMENT	19
6 OBECNÁ PRAVIDLA PRO ŘEŠENÍ KRIZOVÝCH SITUACÍ	20
7 INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM	22
II PRAKTICKÁ ČÁST	26
8 PR AKTIVITY SPOLEČNOSTI SYNTHESIA, A.S.	27
8.1 PŘEDSTAVENÍ SPOLEČNOSTI	27
8.2 POSTAVENÍ MARKETINGOVÉHO ODDĚLENÍ VE SPOLEČNOSTI	27
8.3 CÍLOVÉ SKUPINY	28
8.4 KOMUNIKACE S CÍLOVÝMI SKUPINAMI	28
8.4.1 Interní komunikace.....	28
8.4.2 Externí komunikace	30
8.4.3 Komunikace s médii.....	32
8.4.4 Webové stránky společnosti – komunikace se širokou veřejností	32
8.4.5 Sponzoring	33
8.5 CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY	33
8.6 PREVENCE PRÁCE S VEŘEJNOSTÍ.....	34

9	KRIZOVÁ KOMUNIKACE	36
9.1	POPIS SITUACE V SYNTHESII V ROCE 2004	36
9.2	POPIS SITUACE V SYNTHESII V ROCE 2005	37
9.3	INFORMOVÁNÍ OBČANŮ OHROŽENÝCH OBCÍ O HAVÁRII V ROCE 2005.....	38
9.4	NÁVRH ŘEŠENÍ KRIZOVÉ SITUACE	40
10	KVALITATIVNÍ SONDA CÍLOVÝCH SKUPIN	41
10.1	OBCE V OKOLÍ CHEMICKÉHO ZÁVODU	41
10.1.1	Lázně Bohdaneč	41
10.1.2	Snojedy	42
10.1.3	Přelouč.....	42
10.2	REGIONÁLNÍ DENÍKY	43
10.2.1	MF Dnes.....	43
10.2.2	Pardubický deník.....	43
10.2.3	Česká tisková kancelář.....	43
10.3	INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM.....	44
10.3.1	Hasičský záchranný sbor Pardubického kraje.....	44
10.3.2	Městská policie Pardubice	45
11	NÁVRHY A DOPORUČENÍ	46
12	ZÁVĚR	49
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	50
	SEZNAM POUŽITÝCH INTERNETOVÝCH STRÁNEK	52
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	53
	SEZNAM OBRÁZKŮ	54
	SEZNAM PŘÍLOH	55

ÚVOD

Důležitost problematiky krizové komunikace v poslední době vzrůstá. Z hlediska odborné literatury je tomuto tématu věnována nemalá pozornost, nicméně jako námět pro bakalářskou práci nebývá častým, spíše bych řekla ojedinělým.

Bydlím nedaleko společnosti Synthesia, tudíž mi neunikly novinové články a ataky médií na tuto firmu. Velice mě zajímá problematika krizové komunikace a myslím si, že se tato část Public Relations právem dostává do popředí zájmu nejen novinářů ale konečně i samotných firem.

Bakalářská práce je rozdělena do dvou částí. V první části se zaměřuji na problematiku krizové komunikace z teoretického hlediska, na popis řešení krizových situací a možnosti využití komunikačních kanálů směrem k široké veřejnosti. V praktické části je provedena analýza Public Relations aktivit chemického závodu Synthesia, a.s.

Díky vstřícnosti a velkému zájmu o tuto problematiku se mi podařilo získat vyjádření osob, které se dostávají do přímého kontaktu se společností Synthesia. Z hlediska metodologického postupu jsem zvolila osobní setkání s tiskovým mluvčím společnosti Synthesia a s velitelem Hasičského záchranného sboru Pardubického kraje. Pomocí elektronické pošty a telefonických rozhovorů jsem získala vyjádření od starostů obcí, redaktorů regionálních novin a ředitele Městské policie města Pardubice. Odpovědi na moje dotazy se mi od starostů vrátily do druhého dne, nýbrž spolupráce s redaktory byla velice těžká. Z důvodu časové náročnosti této profese neměli čas odpovědět a tak jsem jejich vyjádření získávala i telefonickou cestou. Díky pomoci Lucie Jelínkové z ČTK a dostupného monitoringu jednotlivých deníků na jejich webových stránkách jsem vypracovala mediální analýzu o případové studii. Moje hypotézy jsou, že společnost nevěnuje dostatečnou pozornost komunikaci s veřejností, snaží se zatajovat havárie v podniku a nevěnuje se preventivním opatřením. Oproti tomu se domnívám, že aktivně podporuje sportovní aktivity Pardubického kraje.

Cílem této práce je provést analýzu PR aktivit společnosti s hlubším zaměřením na krizovou komunikaci podniku. Na zpracované případové studii bude zpracován návrh efektivní krizové komunikace pro zodpovědné pracovníky podniku. Doufám, že výsledky mé práce budou společnosti Synthesia užitečné a snad inspirativní k některým změnám.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 PUBLIC RELATIONS

Mezi praktiky a teoretiky je nejrozšířenější definicí public relations ta, která byla přijata v roce 1978 Institutem Public Relations. „PR činnost je záměrné, plánované a dlouhodobé úsilí vytvářet a podporovat vzájemné pochopení a soulad mezi organizacemi a jejich veřejností.“ V roce 1978 byla více než 30 národními a regionálními asociacemi PR na Světovém shromáždění přijata asociací PR "Mexická deklarace (Mexican Statement)". Deklarace zní: PR v praxi jsou umění a sociální věda analyzující trendy a jejich dopady a také poradenské služby managementu firem při provádění naplánovaných programů a aktivit, které poslouží jak zájmům organizace, tak zájmu veřejnosti. Jiné odborné definice zahrnují: PR jsou funkce řízení, která identifikuje, buduje a udržuje vzájemné výhodné vztahy mezi organizací a různými skupinami veřejnosti, na kterých závisí její úspěch, nebo neúspěch. PR jsou funkce řízení, která hodnotí postoje veřejnosti a sjednocuje politiku či postupy jednotlivce nebo organizace s veřejným zájmem. Připravuje a realizuje program činností, jež vedou k tomu, aby veřejnost tyto kroky pochopila a přijala.“¹

¹ <http://www.apra.cz/cz/index.php?show_page=text§ion=7.1.1.>, [cit. 2007-04-04]

2 KRIZOVÁ KOMUNIKACE A VZTAH K ŘEŠENÉMU PROBLÉMU

V současné době není v organizacích otázkám krizové komunikace věnována příliš velká pozornost. Důvodů můžeme najít mnoho. Pracovníci environmentálních útvarů mají většinou technické nebo přírodovědné vzdělání a je pro ně poměrně obtížné převést odborný výklad na jazyk srozumitelný laikům. To, co připadá odborníkovi chemického závodu samozřejmě a technicky zvládnutelné, připadá velké části veřejnosti jako hrozné. Přetrvává také obava ze ztráty kontroly nad firemním tajemstvím. A v neposlední řadě je to nezájem podniku komunikovat s veřejností s mylnou domněnkou, že to nemají zapotřebí.

Incidenty zaviněné řízením podniku mohou mít kromě ekonomických ztrát i vážný dopad na veřejné mínění. Lidé v mnoha průmyslových oblastech se například začali zajímat o bezpečnost a připravenost pro případ havárie v podniku po celostátním zveřejnění několika incidentů v chemických podnicích.

2.1 Dělení krizí

Největším bohatstvím každého podniku je jeho dobrá pověst a jakékoli její poškození může mít katastrofální následky. Tato událost se dá rozdělit do dvou skupin – krize a nebo nebezpečí. Krize je vážný incident, který ohrožuje zdraví a bezpečí lidí, životní prostředí nebo dobré jméno společnosti či výrobku. Krize může být jak externí (veřejný zájem lidí, neověřené zprávy, spekulace, obviňování), tak také interní (podcenění situace, nepřipravenost na krizi, nevhodná reakce). Nebezpečí je většinou dlouhodobý proces, který může přerůst v krizi. Krizová komunikace ale také i prevence může krizi odvrátit a zabránit poškození dobrého jména společnosti. Když se objeví problém, který ohrožuje zájmy firmy, je potřeba postupovat rozvážně a zároveň velmi rychle. Cílem krizové komunikace je krizi odvrátit a snížit její negativní dopad na zisky firmy.

Krize lze dělit také na předvídatelné - tj. jde o situace, o nichž víme že mohou nastat (úraz v provozu, neúspěch na trhu). V tomto případě je třeba mít připraven krizový plán a podle něho postupovat. Některé krize nelze rozumově předvídat - živelné pohromy, kriminalita. V tomto případě se lze řídit obecnými zásadami pro krizovou komunikaci.

Krize vznikají v nejméně očekávaných chvílích. Představa, že společnost jim může čelit až ve chvíli vypuknutí tím, že vyndá ze šuplíku krizový plán, je omyl. Krizová

komunikace navazuje a využívá všech vybudovaných forem komunikace s veřejností z období „normálního provozu“.

2.2 Vliv krize

„Před tvorbou krizového scénáře je třeba si odpovědět na tři hlavní otázky: Koho může krize ovlivnit? Tedy jaký je dopad na okolí. Co může krize ohrozit? Kdy je důležité si uvědomit možný rozsah krize, o níž víme, a koho zasáhne. A v neposlední řadě: Jaké může mít krize důsledky? Nejen pro firmu, ale i pro jednotlivé pracovníky (zdraví, ztráta zaměstnání z důvodu uzavření firmy apod.)

Koho může vzniklá krize ovlivnit?

1. veřejnost
2. zaměstnance
3. obchodní partnery
4. finanční partnery
5. akcionáře

Všech pět skupin může být zasaženo jen ve výjimečných situacích. Musíme si uvědomit, že každá z nich vnímá firmu jinak.²

Plánování v předstihu může být určujícím faktorem pro důslednou přípravu na ochranu dobré pověsti.

Jaké může mít krize důsledky?

1. ztrátu obchodního partnera
2. ohrožení nebo ztrátu dobrého jména
3. ohrožení nebo ztrátu důvěry veřejnosti
4. zánik společnosti

² [18] s. 93

3 PŘÍPRAVA NA KRIZI

3.1 Krizové plánování

Tato činnost je nutná pro úspěšné zvládnutí jakékoli krize a měla by být nedílnou součástí firemního plánování. V této fázi je třeba definovat kroky, které budou plněny v době krize. Je důležité mít připravenou zastupitelnost členů krizového týmu a především včasný trénink a pravidelnou simulaci možné krize.

Krizový plán by měl obsahovat:

- popis možných potíží,
- konkrétní postup v případě vzniku krizové situace včetně nasazení personálu, komunikace s médii a podobně,
- média a komunikační prostředky, která se budou využívat.

Jako vhodný se jeví trénink personálu, který v případě krize bude komunikovat s médii (poskytují ho firmy buď přímo specializované na tuto činnost nebo mediální agentury), možné je také zorganizovat cvičení (tj. simulovat krizovou situaci a neohlášeně prověřit připravenost pracovníků).

3.2 Stanovení cílových skupin krizové komunikace

Je důležité předem určit cílové skupiny, které budou zahrnuty do krizové komunikace. Jsou to především skupiny zasažené krizí (například spotřebitelé), dále skupiny aktivně ovlivňující průběh krize (média a nátlakové skupiny), třetí strany (nezávislé autority), podporující týmy v krizi (P.R. agentura, právníci) a skupiny, které musejí být o krizi včas informovány (obchodní partneři, zaměstnanci, státní orgány apod.).

Veřejnost není jednoduchá komunita. Existuje mnoho skupin veřejností a každá z nich má své zájmy, svou potřebu informací a své priority. Každý podnik se musí snažit o správné využití zdrojů při plánování programu práce s veřejností. Rozdělením veřejnosti do cílových skupin a sestavení pořadí jejich důležitosti lze položit základ pro efektivní program. Nelze přehlížet zaměstnance a jejich rodiny, jako velmi významnou cílovou skupinu pro každý program týkající se zdraví a bezpečnosti.

Výběr jazyka pro sdělení

Je vhodné vybrat taková slova a obraty, která budou snadno pochopitelná pro veřejnost. Při uvádění čísel se doporučuje objasnit význam slovně. Doporučuje se užití grafů, map a jiných vizuálních pomůcek.

Kritické prvky efektivního rizikového managementu a komunikace jsou:

- a) důvěryhodnost a prestiž zdroje zpráv,
- b) kvalita a srozumitelnost zprávy,
- c) účinnost informačního kanálu.

3.3 Stanovení krizového týmu

Krizový tým by měl být ve společnosti tvořen z lidí z různých oblastí. Každý tým by měl mít následující členy – krizový manažer (vedoucí týmu), mluvčí (ředitel, tiskový mluvčí, marketingový ředitel), ochránce přístupu (hlídá bezpečnost toku informací), odborní členové týmu, podpůrní členové a externisté (právníci, P.R. agentura, psycholog).

Ještě před krizí je třeba vymezit prostory pro jednání krizového štábu, vyčlenit komunikační a kancelářské nástroje (mobilní i pevné linky, fax, PC) a je třeba zajistit včas monitoring médií včetně internetu.

3.4 Existence krizového manuálu

Nejdůležitějším dokumentem při krizi je krizový manuál, který je závazný pro celé řízení krize. Měl by obsahovat procedury a zásady jednání při krizi, popis krizového týmu, kontakty na cílové skupiny i kontrolní orgány společnosti, komunikace s médii, média a komunikační prostředky, která se budou využívat, popis potřebných zdrojů a vybavení. Nejdůležitější částí jsou předpřipravené dokumenty, jako například tiskové zprávy, seznam zaměstnanců, nejčastěji možné otázky a odpovědi ke krizi.

Krizové komunikační manuály mají vypracovány především velké a „rizikové“ firmy z oblasti potravinářského, farmaceutického či chemického průmyslu. Samotný plán však ještě nezaručuje úspěšné zvládnutí krizové komunikace.

3.5 Scénář krizové komunikace

Postupy musí odpovídat rozsahu krize, jejímu možnému časovému průběhu a očekávanému dopadu. Firma by měla určit co nejdříve, odkud krize hrozí. V tomto případě můžeme rozdělit příčiny na:

a) vnější – mohou vzniknout nečekaně, protože nikdo ve společnosti nedokáže dopředu odhadnout. Proto sem patří takové vlivy, které vznikají mimo firmu a nelze je podchytit v samotném začátku.

Postup krizové komunikace:

Volíme podle prostředků, které použila „útočící“ strana. Při řešení krizových situací jako jsou přírodní katastrofy, letecké neštěstí apod. tato strana nefiguruje. „I když se zdánlivě jeví nejsnazší cestou využití mediálních kontaktů, je více způsobů řešení a většina z nich představuje uklidnění bez zbytečné pozornosti veřejnosti:

1. bez účasti médií

- a) omluvný dopis odpovědného pracovníka firmy či vedení firmy
- b) osobní jednání odpovědného pracovníka firmy

2. s pomocí Media Relations

- a) zveřejnění tiskové omluvy
- b) vystoupení tiskového mluvčího – tisková zpráva
- c) série vysvětlujících článků v novinách
- d) tisková konference
- e) zapojení dalších médií (rozhlas, televize)³

b) vnitřní – krize může vzniknout stejně nečekaně jako u vnějšího ohrožení. Žádná společnost však není imunní vůči napadení zevnitř. Příčin může být nespočet (špatná práce zaměstnance či celého oddělení, nespokojený zaměstnanec apod.)

Postup krizové komunikace:

Především je důležité vytvořit nástroje v řízení, mezi které patří např. budování loajality zaměstnanců a jejich hrdosti na firmu. Je to program velice náročný a dlouhodobý.

4 MOŽNOSTI KOMUNIKACE S VEŘEJNOSTÍ

Velice důležitý je čas, který ovlivňuje úspěch či nezdar stejně jako výši způsobených škod. Řešení tedy má trvat několik hodin, nikoli několik dnů. Podniky by měly mít nejméně jeden kanál schopný komunikace celých 24 hodin. Nejlepší by byla horká linka, obsazená zaměstnancem podniku. Další možnou alternativou by mohl být např. záznamník, ovšem s předpokladem, že by na vzkazy bylo reagováno do 24 hod.

Potřeby sdělovacích prostředků lze uspokojit tím, že odpovědní pracovníci budou otevření a dostupní, budou respektovat termíny a poskytnou potřebné materiály.

Jedním z předpokladů, jak zabránit těm největším škodám, je funkční tiskové oddělení nebo spolupráce s externí agenturou. V každé firmě, kde je reálné riziko nějaké katastrofy, by měl být předem vypracován modelový krizový scénář, který musí obsahovat seznam osob, které zasednou v případě vzniklé krize. Nezbytná je přítomnost tiskového mluvčí. Tento tým by měl být schopen zareagovat na situaci bleskovým vydáním tiskové zprávy, přípravou tiskové konference, ale také odložením nebo stažením probíhající reklamní kampaně, přehodnocení sponzoringu aj. Pokud není ve firmě pozice tiskového mluvčího, měla by být pověřena jediná osoba, která je schopna novinářům a veřejnosti podat vysvětlení a odpovídat na otázky. Minimálně tím můžeme docílit, že podávané informace nebudou protichůdné. Touto osobou může být ředitel firmy nebo mluvčí z najaté externí agentury.

4.1 Outsourcing – práce PR agentur

V Public Relations se na krizi můžeme dívat jako na jakoukoli situaci, která ohrožuje celistvost nebo reputaci společnosti, ve které často hrají důležitou roli média. A právě tady jsou viditelné zkušenosti někoho, kdo se v oblasti PR dlouhodobě pohybuje a má s Public Relations bohaté zkušenosti. V kritických momentech, kdy je ohrožena reputace podniku či jeho vztahy s klíčovými cílovými skupinami, může být pomoc profesionálů v oblasti Public Relations a krizové komunikace faktorem, který rozhodne o úspěchu či selhání.

³ [14] s. 95

Co vše lze práce PR agentury zahrnovat:

- „komplexní přípravu na situaci krizové komunikace (mj. audit krizové komunikace, či úpravy krizových postupů, krizových plánů a manuálů krizové komunikace),
- testování a školení (mj. tréninky krizových týmů, interaktivní krizová cvičení, reálné simulace krizí),
- průběžné monitorovací procesy (sledování možných krizových témat, monitoring tisku),
- spolupráce s opinion makery dle předmětu činnosti klienta,⁴
- okamžitá reakce v případě krize (mj. odborné poradenství, media relations, komunikace s cílovými skupinami),
- reference a zkušenosti s krizovou komunikací v mnoha relevantních oblastech,
- dostatečně velký a kvalifikovaný tým schopný zvládnout i náročnější krizové situace,
- výborné znalosti práce médií a kontakty ve všeobecných i oborových médiích,
- znalost legislativního a právního prostředí, kontakty na státních institucích důležitých pro krizové řízení.

4.2 Media relations

Program práce s veřejností musí být založen na porozumění a vzájemné spolupráci veřejnosti a podniku na společných cílech, které přináší prospěch oběma stranám. Komunikací se musí chápat jako dvoustrannou aktivitu založenou na vzájemném respektu, důvěře a otevřené výměně informací. Jedině dobře nastavené Media Relations,

⁴ <<http://www.amic.cz/sluzby-pr/krizova-komunikace.html>>, [cit. 2007-03-05]

tj. vybudované vztahy s médii, státní správou, vlastními zaměstnanci, obchodními partnery a v neposlední řadě široké veřejnosti, mohou vést i účinné komunikace v době krize.

Úspěch v komunikaci s médii rozhoduje o celém výsledku krize, proto je rozhodující velmi dobrá znalost médií, především znalost uzávěrek, znalost způsobu práce medií a především osobní znalost jednotlivých novinářů. Při jednání s médii je třeba v době krize centralizovat a kontrolovat všechny informační toky. Tím se eliminuje nebezpečný zdroj komunikačního šumu či záměrné dezinformace. Jako vhodný se jeví trénink personálu, který v případě krize bude komunikovat s médii (poskytují ho firmy buď přímo specializované na tuto činnost nebo mediální agentury), možné je také zorganizovat cvičení (tj. simulovat krizovou situaci a neohlášeně prověřit připravenost pracovníků). Tisková zpráva v době krize musí ještě výstižněji dodržovat její základní pravidla – tj. maximálně 2-3 sdělení, přizpůsobení sdělení typu média, stručnost, jednoduchost a představení příkladů.

Je potřeba vybrat takové kanály, které jsou pro zprávu vhodné a s největší pravděpodobností osloví vybranou cílovou skupinu veřejnosti. Komunikovat je třeba pomocí kanálů, které jsou vnímány jako důvěryhodné.

Pravidla pro jednání s médii v době krize:

- Chraňte své zájmy
- Respektujte termíny médií, dodržujte dohody a sliby
- Neříkejte nic mimo záznam (off-record)
- Informovat pravidelně
- Dejte si pozor na neverbální komunikaci, atd.

5 PREVENCE

Komunikace o rizicích by měla obsahovat diskusi o tom, jaká byla provedena opatření zajišťující kontrolu a prevenci. V nejrizikovějších situacích hovoří skutky hlasitěji než slova. Lidé chtějí vědět co bylo uděláno pro prevenci nehody a jak jsou závod nebo společnost skutečně připraveny na tuto možnost.

Zároveň by měly být prezentovány informace o bezpečnostních opatřeních v minulosti, o výcviku za účelem zvýšení bezpečnosti a ostatním úsilí zaměřeném na bezpečnost lidí a životního prostředí.

Kromě informací o opatřeních, která mohou být provedena, je nutné také uvést to, co udělat nelze. Nedodržené sliby poškozují důvěryhodnost a proto je vhodné vysvětlit, proč některá opatření nemohou být provedena, například proto, že nejsou v souladu se zákonem, nejsou dostupná data nebo technologie nebo nebylo vydáno povolení.

5.1 Issue management

„Pojem „issue management“ začal poprvé propagovat americký PR poradce W. Howard Chase koncem sedmdesátých let. Technika issue managementu zabezpečuje především účinnou obranu organizace proti nepříznivému dopadu různého taktizování či proti dopadu nebezpečných akcí.“⁵

Samotný životní cyklus procesu tematizace prochází určitým vývojem. Stane se událost, která přitáhne pozornost. Postupně se tímto případem zabývá stále více lidí a vzniká tak trend. „Tématu se ujmou intelektuálové, kteří formulují určitý požadavek a zveřejní jej. Do tématu se začlení aktivisté, média a politici pak následují. Téma naráží na stále větší pozornost, chápe se více ostře a vyhraněně, formulují se návrhy a řešení.“⁶ Poslední fáze se týká řešení problému – vznik nového zákona nebo jeho změna, nový předpis, vyšší platby či celá reforma.

⁵ [16] s. 70

⁶ [16] s. 70

6 OBECNÁ PRAVIDLA PRO ŘEŠENÍ KRIZOVÝCH SITUACÍ

Nakonec lze shrnout několik zásad, podle kterých by se společnost, před kterou se objeví problém, měla řídit:

- Nejdůležitější pro efektivní řešení krizové situace je okamžitá reakce. Co nejdříve se začněte řídit krizovým plánem.
- „Krizy přichází rychle a neočekávaně.
- Tiskový mluvčí nebo agentura musí být aktivní složkou krizového týmu.
- Tiskový mluvčí musí mít operativní přístup k vrcholovým představitelům firmy.
- Předávání informací musí probíhat v reálném čase.
- Krize mnohem méně postihují firmy, které průběžně aktivně komunikují.“⁷
- „Pokuste se zajistit, aby se nejvyšší výkonný představitel objevil na místě co nejrychleji.
- Sdělte médiím tolik, kolik je možné. Držte se však přesně známých skutečností, nedělejte odhady o možných příčinách krize či o možných ztrátách.
- Mějte připraveny všeobecné informace, abyste měli něco v ruce, než zpracujete informace reagující na konkrétní situaci.
- Jakmile je to možné, udělejte tiskovou akci (konferenci, brífink) s vysokým představitelem společnosti.
- V komunikaci nepoužívejte příliš mnoho odborných termínů, komunikujte tak, aby Vám rozuměla nejširší veřejnost (nebo všechny cílové skupiny, o které stojíte). Dávejte pozor, aby novináři neměli dojem, že je chcete zaslepit odborností.
- Krize může mít dlouhou odezvu. Připravte se na to, že můžete komunikovat s médii ještě dlouho po události. Nejspíše to však nenastane.
- Taktně se věnujte příbuzným nebo přátelům oběti. Zveřejněte zvláštní uvolněné linky, na kterých se mohou zájemci dozvědět o možných ztrátách na životech.

⁷ [1] s. 73

- Mějte na paměti, že se sdělovací prostředky mohou zajímat o případ delší dobu.⁸
- „Žádná krize netrvá věčně. Platí, že její délka je úměrná vynaloženým prostředkům a úsilí při řešení celé krize.“⁹
- Klíčovou roli zde proto hraje kvalitní příprava a trénink.

Základními principy krizové komunikace jsou tedy rychlost, otevřenost, jednotnost ve vystupování a nutnost neustálé komunikace. Pokud se podaří krizovou komunikaci zvládnout, může se posléze stát i jedinečnou šancí ukázat své schopnosti a představit se nakonec v ještě lepším světle. „Podobně jako se v reklamě používají modely AIDA, AIDCA či DAGMAR, doporučuje se v PR J. Marstonův postup RACE. Jednotlivé kroky jsou složeny ze začátečních písmen anglických slov Research (tedy poznání situace), Action (jednání, akce), Communication (komunikace, informování) a Evaluation (vyhodnocení). Na to bychom neměli zapomínat ani v případě krizové komunikace.“¹⁰

⁸ [7] s. 39

⁹ <http://www.adhotline.cz/base/free1/044krize_free.php>, [cit. 2007-03-03]

¹⁰ [5] s. 279-280

7 INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM

„Integrovaným záchranným systémem (IZS) se rozumí koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací.“¹¹

Základní složky IZS

1. HZS - Hasičský záchranný sbor České republiky a jednotky požární ochrany
2. ZZS - Zdravotnická záchranná služba
3. PČR - Policie České republiky

Ostatní složky IZS

1. vyčleněné síly a prostředky OS (ozbrojených sil)
2. ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory
3. ostatní záchranné sbory
4. orgány ochrany veřejného zdraví
5. havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby
6. zařízení CO (civilní ochrany)
7. neziskové organizace a sdružení občanů
8. odborná zdravotnická zařízení na úrovni fakultních nemocnic pro poskytování specializované péče obyvatelstvu - v době krizových stavů

Integrovaný záchranný systém se použije v přípravě na vznik mimořádné události a při potřebě provádět současně záchranné a likvidační práce dvěma nebo více složkami IZS. Složky IZS se při zásahu řídí příkazy velitele zásahu, popřípadě pokyny přednosta

¹¹ ZÁKON č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů ze dne 28. června 2000, (§ 2), <<http://www.hzspa.cz/informace/index.php>> [cit. 2007-03-09]

okresního úřadu, hejtmána kraje (v Praze primátor) nebo Ministerstva vnitra, pokud provádějí koordinaci záchranných a likvidačních prací.

Stálými orgány pro koordinaci složek IZS jsou operační a informační střediska (OIS) hasičského záchranného sboru kraje a Operační a informační středisko generálního ředitelství HZS. OIS přijímají a vyhodnocují informace o mimořádné události, plní úkoly velitele zásahu a úkoly orgánů oprávněných koordinovat záchranné a likvidační práce, vyzumívají základní i ostatní složky IZS, orgány státu a samosprávních celků, povolávají síly a prostředky, jsou oprávněny vyžadovat osobní a věcnou pomoc organizací i občanů, při nebezpečí varují obyvatelstvo na ohroženém území. Státní orgány a orgány územních samosprávních celků plní úkoly v oblasti přípravy na mimořádné události, provádění záchranných a likvidačních prací a ochranu obyvatelstva. Hejtmán a přednostové úřadů organizují a koordinují přípravu i samotný zásah na svěřeném území, k tomuto účelu mohou použít krizový štáb. Jsou povinni předávat Ministerstvu vnitra zprávy o průběhu prací prostřednictvím OIS IZS.

Komunikace složek integrovaného záchranného systému

„Při přípravě na mimořádnou událost a při provádění záchranných a likvidačních prací se použije krizová komunikace; krizovou komunikací se pro účely tohoto zákona rozumí přenos informací mezi státními orgány, územními samosprávnými orgány a mezi složkami integrovaného záchranného systému za využití prostředků hlasového a datového přenosu informací veřejné telekomunikační sítě i vybrané části neveřejných telekomunikačních sítí.“¹²

„Pokud dojde k mimořádné události v souvislosti s provozem technických zařízení a budov, při nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a při jejich přepravě nebo při nakládání s nebezpečnými odpady (dále jen "havárie"), je právnická nebo podnikající

¹² ZÁKON č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů ze dne 28. června 2000, (§ 2), <<http://www.hzspa.cz/informace/index.php>> [cit. 2007-03-09]

fyzická osoba, která je vlastníkem, správcem nebo uživatelem uvedených zařízení, budov, látek nebo odpadů, povinna:

a) podílet se na přípravě záchranných a likvidačních prací a na zpracování havarijního plánu kraje nebo vnějšího havarijního plánu tím, že poskytne na vyžádání hasičskému záchrannému sboru kraje, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak, informace o:

1. zdrojích rizik,
2. pravděpodobných následcích havárií a možných způsobech jejich likvidace,
3. možných účincích na obyvatele a životní prostředí,
4. opatřeních připravených ve své působnosti pro zajištění nezbytných sil a prostředků k provedení záchranných a likvidačních prací ve svém objektu nebo zařízení,

b) vůči svým zaměstnancům zajistit, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak,

1. informování o hrozících mimořádných událostech a plánovaných opatřeních,
2. varování, evakuaci, popřípadě ukrytí,
3. organizování záchranných prací,
4. organizování přípravy k sebeochraně a vzájemné pomoci.

Právnícká osoba nebo podnikající fyzická osoba, u které došlo k havárii, je povinna:

- a) provádět neprodleně záchranné a likvidační práce,
- b) ohlásit neprodleně havárii místně příslušnému operačnímu a informačnímu středisku integrovaného záchranného systému a bezprostředně ohroženým obcím; tím není dotčena oznamovací povinnost stanovená podle zvláštních právních předpisů,
- c) podílet se na varování osob ohrožených havárií v rozsahu stanoveném zvláštním právním předpisem,
- d) poskytnout veliteli zásahu informace o skutečnostech, které by mohly ohrozit životy nebo zdraví osob provádějících zásah nebo ostatního obyvatelstva, zejména informace o výbušninách, nebezpečných chemických látkách, zdrojích ionizujícího záření, dravých či nebezpečných zvířatech,
- e) spolupracovat při odstraňování havárie se složkami integrovaného záchranného systému, správními úřady a orgány krajů a obcí,

- f) uhradit krajskému úřadu nebo složkám integrovaného záchranného systému náklady spojené s poskytnutím věcné a osobní pomoci, s likvidačními pracemi a se škodami prokazatelně vzniklými havárií,
- g) zabezpečit asanační práce podle pokynů příslušných správních úřadů nebo obcí,
- h) zabezpečit zneškodnění odpadů, které vznikly v důsledku havárie i v důsledku její likvidace,
- i) spolupracovat při zpracování dokumentace o záchranných a likvidačních pracích.¹³

¹³ ZÁKON č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů ze dne 28. června 2000, (§ 2), <<http://www.hzspsa.cz/informace/index.php>> [cit. 2007-03-09]

II. PRAKTICKÁ ČÁST

8 PR AKTIVITY SPOLEČNOSTI SYNTHESIA, A.S.

8.1 Představení společnosti

Společnost Synthesia, a.s. je zaměřena na výrobu derivátů celulózy, pigmentů a barviv a pokročilých organických intermediátů. V závislosti na tomto sortimentu jsou uspořádány i podnikatelské aktivity do tří jasně definovaných výrobně obchodních celků (Organika, Pigmenty a barviva, Nitrocelulóza).

Počátky chemické výroby v Pardubicích spadají již do období těsně po první světové válce. Již v roce 1920 zde byla založena Československá akciová továrna na látky výbušné a jméno Synthesia se v české chemii poprvé objevilo v roce 1928. Bouřlivým rozvojem prošel tento obor především v 50. a 60. letech minulého století.

Synthesia patří do jedné z největších průmyslových skupin v České republice, neboť je součástí skupiny AGROFERT HOLDING, a.s. Její produkce je zaměřena nejen na tuzemský trh, ale podstatná část výroby je vyvážena na vyspělé evropské trhy či do zámoří.

Mezi klíčové zákazníky Synthesie patří především výrobci barev pro nejrůznější použití, papírenský a textilní průmysl, farmaceutické koncerny, zbrojařské firmy, producenti kosmetiky, či podniky z oblasti zemědělství.

V Synthesii nyní pracuje 2 300 zaměstnanců, plocha průmyslového areálu je 7,5 km², areál společnosti Synthesia čítá 4,4 km² a tržby za rok 2005 byly vyčísleny na 3 570 mil. Kč.

8.2 Postavení marketingového oddělení ve společnosti

V chemickém závodu jako je Synthesia, a.s. jdou jiná oddělení do popředí, ale bohužel je to na úkor marketingového oddělení. Kompletní marketingové komunikace mají na starost celkem 4 lidé (z toho tiskový mluvčí je zároveň personální ředitel). Tito pracovníci mají však také na starosti práci se B2B zákazníky. Z hlediska dceřiné společnosti AGROFERT HOLDING, a.s. se o komunikaci stará pražská PR agentura Bison & Rose. Nicméně PR si společnost Synthesia, a.s. musí dělat sama, protože agentura zvládá celorepublikovou komunikaci a prezentaci celého holdingu.

8.3 Cílové skupiny

- Zaměstnanci – nejohroženější skupina
- Obyvatelé přilehlých obcí – Rybitví, Rosice, Srnojedy, Pardubice, Lázně Bohdaneč
- Regionální a celostátní média
- B2B zákazníci
- Integrovaný záchranný systém

8.4 Komunikace s cílovými skupinami

Společnost Synthesia začala již v roce 2002 usilovat o výraznou změnu ve vnitřní a vnější komunikaci. „Synthesia chce být jednoznačně vnímána jako součást běžného života regionu, jako komunikačně přátelská, otevřená podnikatelská entita, chránící veškerými dostupnými prostředky životní prostředí a zdraví obyvatel i zaměstnanců, a proto bude pravdivě a podrobně informovat o všech aspektech svého podnikání (především sociálních, právních a ekologických).“¹⁴

8.4.1 Interní komunikace

Společnost Synthesia vydává pravidelně měsíčník pro své zaměstnance v nákladu 2100 ks v cenové kalkulaci 20 000 Kč. Tento měsíčník však nemají možnost číst zaměstnanci ostatních společností AGROFERTU. Z tohoto důvodu zde vznikl čtvrtletník pro všechny dceřiné společnosti v nákladu 1000 ks a cenové kalkulaci 40 000 Kč.

V měsíčníku jsou pravidelné rozhovory se zaměstnanci, aktuality, články spojené s provozem Synthesie, všeobecné informace pro zaměstnance (informace o daních, změny v legislativě České republiky atd.), nabídky volných pracovních míst, informace o provozu jídelny, medailonky zaměstnanců, životní i pracovní jubilea, pozvánky na sportovní akce pořádané firmou, recepty šéfa kuchyně, různé zajímavé aktivity volného času

¹⁴ <<http://www.synthesia.cz/cs/vztahy-s-verejnosti/synthesia-a-region/>>[cit. 2007-02-15]

a v neposlední řadě sportovní aktuality (především basketball) a kulturní kalendář. Firemní měsíčník je možné si vyzvednout u vstupu do závodu a každý pracovní úsek dostává určitý počet výtisků pro své zaměstnance.

Obr. č. 1: Agrofert magazín

Obr. č. 2: Noviny Synthesia

Ve společnosti funguje intranet, kde mimo jiné probíhá chat zaměstnanců. Všechny příspěvky jsou uváděny anonymně, což považuji za veliký přínos. Lidé se nebojí postihu a řeknou otevřeně svůj názor.

Uvnitř podniku jsou nástěnky, které jsou nyní již povinné. Objevují se zde grafy s plněním plánu výroby, uvádí se produktivita práce a další informace, které později mistr obdrží E-mailem a dále informuje své podřízené.

Existuje vzdělávací oddělení, které pořádá různá školení a kurzy – jazyková příprava, manažerské dovednosti, řízení firemních aut, obslužných vozíků, obsluha zvedacího zařízení, tepelných kotlů atd. Pokud nemá operátor potřebné chemické vzdělání, které je požadováno na určitý post může si udělat tzv. chemické minimum, což je aktivní rekvalifikační program pro nechemiky. V rámci tohoto programu je zájemcům poskytnuto základní vzdělání v oblasti chemie, se kterou se v provozu setkají. Tento program je určen především pro dělníky. Do budoucnosti společnost chystá i nadstavbu rekvalifikačního programu tzv. chemické minimum pro pokročilé, což bude zejména pro operátory, ze kterých společnost chce získat např. mistry.

Synthesia vydává brožuru „Průvodce 2006 zaměstnaneckými výhodami.“ Zaměstnanecké výhody jsou součástí firemní kultury a jsou nefinanční složkou mzdy. Součástí brožury je ankety, kam mohou zaměstnanci společnosti Synthesia navrhovat další možnosti výhod. Nynější nabídka zaměstnaneckých výhod: léčebné programy, regenerační masáže, penzijní připojištění, dětské rekreace, výhodnější stravování, preventivní lékařské prohlídky, odměny při významném životním či pracovním jubileu či vitaminové doplňky v zimních měsících, které jsou distribuovány přímo na pracovišti, všichni zaměstnanci mají na průkazku zaměstnance vstup na basketbalový zápas zdarma a na celou fabriku je určitý počet volných lístků na hokej.

Obr. č. 3: Přehled zaměstnaneckých výhod

Holding AGROFERT pořádá jednou za dva měsíce workshopy pro vedoucí jednotlivých oddělení (např. personální oddělení).

Jednou za tři měsíce jsou pořádány neformální oslavy jubilantů se zástupci firmy. U pracovních výročí se začíná při 15-ti leté praxi v závodě (dále 20, 25, 30, 35 atd.). Také jsou oceňováni nejlepší dělníci a technici, kteří jsou pozváni na sezení s vedením.

Synthesia v rámci prevence krizových situací vydala pro své zaměstnance podrobný popis, jak se chovat při zásahu chemickou látkou.

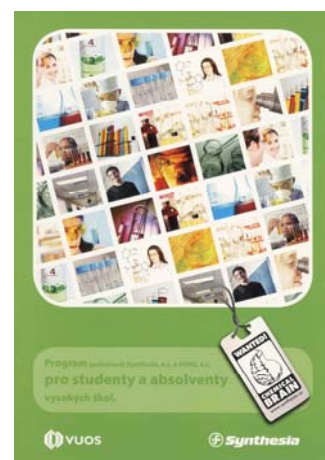
8.4.2 Externí komunikace

Pro veřejnost jsou jednou ročně organizovány Dny otevřených dveří (pro školy vícekrát do roka), tiskové konference a setkání se starosty okolních obcí. Právě starostové na sebe vážejí největší zodpovědnost za lidské životy v době ohrožení. Společnost Synthesia má povinnost ohlásit nehodu na dispečinku HZS, který pak následně informuje starosty

obcí. Právě oni mají povinnost informovat občany o možném nebezpečí. Výsledky a podněty z těchto setkání nebo dílčích rozhovorů jsou podnětem k úpravám či změnám dosavadních postupů.

Z hlediska externí komunikace jsou vytyčeny cílové skupiny, se kterými se společnost snaží komunikovat a prezentovat se. Jsou to:

- a) **Vysoké školy chemické** – zástupci firmy prezentují ve školách chemický závod a představují možnosti spolupráce. Společnost vymyslela program „WANTED CHEMICAL BRAIN“, kde nabízí studentům možnost brigády či odborné praxe, účast při řešení výzkumných projektů, pomoc při psaní bakalářské či diplomové práce aj. V letáku jsou představeny jednotlivé programy: Program brigádník, Program student a Program asistent. Součástí je kontaktní kupón, který slouží k vytváření databáze všech zájemců o práci ve společnosti Synthesia. Společnost organizuje pro školy Dny otevřených dveří.

Obr. č. 4: Informační leták pro vysoké školy

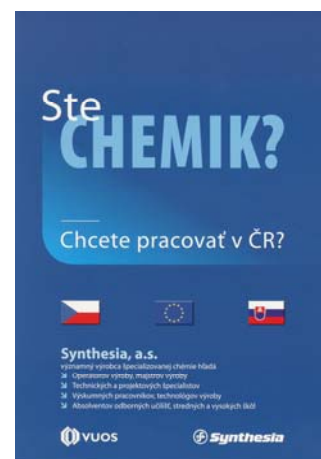
- b) **Střední školy chemické** – také prezentace společnosti na škole či pořádání Dnů otevřených dveří.

- c) **Úřad práce** – na Úřadu práce v Pardubicích probíhá pravidelná prezentace firmy. Společnost vydala informační leták „Synthesia perspektivní zaměstnavatel v pardubickém regionu.“, který obsahuje stručné představení firmy, nabídku a stručný popis pracovních míst, možnosti spolupráce pro studenty a absolventy vysokých či středních škol a výčet zaměstnaneckých výhod.

Obr. č. 5: Informační leták pro Úřad práce

d) **Slovenská republika** – informační leták „Ste chemik? Chcete pracovať v ČR?“ hledá zaměstnance na Slovenské republice. Obsah letáku je podobný jako leták umístěný na pardubickém Úřadu práce. Zájemci zde mohou najít nabídku pracovních míst, které Synthesia nabízí. Leták je doplněn informacemi o městě Pardubice a popisem povinností, které je cizinec povinen udělat před nástupem do práce. Důvod, proč se společnost zaměřila na slovenský trh práce, je nedostatek kvalifikovaných pracovních sil v regionu a také jazyková podobnost slovenského jazyka (všechny materiály pro obsluhu jsou v českém jazyce). Další výhodou je platová úroveň, která je v Čechách stále ještě vyšší. V současné době pracuje ve společnosti cca 25 Slováků, kteří mají trvalé bydliště na Slovensku a do Čech za prací dojíždí.

Obr. č. 6: Informační leták pro Slovenskou republiku

8.4.3 Komunikace s médii

Společnost spolupracuje s ČTK, regionálními deníky (MF Dnes, Pardubické noviny, Pernštejn) ale také s bulvárem Blesk. Občas vstupuje do vysílání České televize, Nova, Prima a regionálních vysílání.

Tiskový mluvčí společnosti Synthesia Daniel Rubeš mi na moji otázku možné spolupráce chemického závodu a médií odpověděl: „*Nikdy nemůžeme vyhrát, můžeme jen zmírnit dopad.*“. Z jeho zkušeností se stále častěji potvrzuje, že osobní síť kontaktů s novináři a příležitostní „přátelské“ schůzky jsou nutné. Několikrát se panu Rubešovi stalo, že neměl dostatečné místo pro argumentaci nebo také došlo ke zkreslování jeho výpovědi. Avšak nikdy se tyto události neřešily soudní cestou.

8.4.4 Webové stránky společnosti – komunikace se širokou veřejností

Firma má své webové stránky <http://www.synthesia.cz/>, na kterých se prezentuje. Má samostatnou sekci „Vztah s veřejností“, kde se můžeme dočíst, že „dává maximální důraz na ochranu životního prostředí a vytváření dlouhodobě dobrých vztahů s veřejností“.

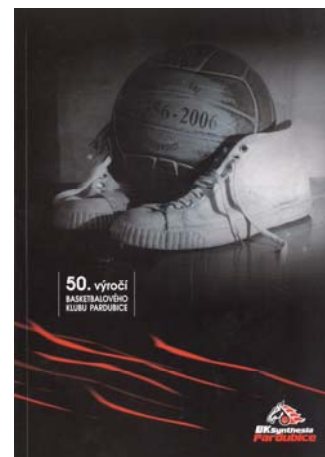
Jako jeden z hlavních nedostatků webových stránek shledávám nedostatek kontaktních osob v jednotlivých sekcích. Na celou společnost je pouze jeden telefonický kontakt,

jedno číslo faxu a univerzální E-mailová adresa. Kontakt na tiskového mluvčí najdete jen náhodou.

V průběhu zpracování této práce jsem několikrát navštívila webové stránky. V sekci „Aktuality“ se objevovaly stejné zprávy ovšem bez data uveřejnění. Nejaktuálnější zpráva pod názvem „Synthesia na European Coastings Show 2007“ obsahuje pouze fotografii z veletrhu bez doplňujících informací. Podobná situace je s tiskovými zprávami, kde je za nejaktuálnější zprávu považována ta s datem 28. června 2006 „Den valných hromad v Synthesia, a.s.“. Ve „Fotogalerii“ můžeme vidět podobu závodu v letech 1912 – 1942 ale ze současnosti není k dispozici žádný záběr. Z hlediska komunikace firmy s veřejností je internet významným médiem a jeho potenciál zde zdaleka není využit.

8.4.5 Sponzoring

Hlavní oblast finanční podpory v pardubickém regionu jsou sportovní aktivity. Je to především basketball, který má díky finanční podpoře společnosti mnohaletou tradici. Mezi další podporované projekty patří např. orientační běh, cyklistická stezka, hokej, šachy, atletické meetingy nebo dostihy. Firma se také věnuje vzdělávacím projektům (Univerzita Pardubice, chemické olympiády,...).

Obr. č.7: Kronika basketbalového klubu Pardubice

Ovšem existuje oblast, kam by společnost chtěla také investovat finanční prostředky, ale bohužel prozatím nenašla vhodný program. Je to oblast charity a neziskového sektoru v Pardubicích.

8.5 Corporate social responsibility

Společnost Synthesia si je vědoma vlivu výrobních činností společnosti na životní prostředí. Proto systematicky realizuje opatření, která negativní dopady činnosti závodu na životní prostředí omezí na nižší míru.

V této oblasti Synthesia považuje za rozhodující:

- „Plnění právních a jiných požadavků platných pro oblast životního prostředí, ochrany zdraví a bezpečnosti práce ve vývoji, výrobě, skladování, přepravě a prodeji svých výrobků.
- Zlepšování environmentálního profilu společnosti řízením environmentálních dopadů provozovaných činností, výrobků a služeb, za pomoci zavedeného systému EMS (Environmental Management System) při zachování a rozvíjení jeho podnikatelských aktivit.
- Předcházení znečištění všech složek životního prostředí, stanovování kvantifikovatelných cílů, měření jejich plnění a průběžné zvyšování úrovně ochrany životního prostředí v organizaci.
- Postupné odstraňování ekologické zátěže z minulosti.
- Otevřená a vstřícná komunikace se zaměstnanci i s veřejností; zainteresovaným stranám poskytování pravdivých informací o dopadech své činnosti na životní prostředí.“¹⁵

8.6 Prevence práce s veřejností

Existuje tzv. Bezpečnostní rada, ve které zasedají starostové měst a obcí, hasiči a zástupci společnosti. Cílem je ukázat chod chemického závodu, jaký je postup při řešení krizových situací apod.

„Bezpečnostní rada statutárního města Pardubic (dále jen „bezpečnostní rada“) je zřízena v souladu s § 24 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů a je koordinačním orgánem pro přípravu na krizové situace. Její působnost je vymezena správním obvodem obce s rozšířenou působností. Bezpečnostní radu svolává a řídí její předseda, a pokud nerozhodl jinak, je jednání veřejné. Schází se minimálně

¹⁵ <<http://www.synthesia.cz/cs/zivotni-prostredi/ochrana-prostredi/>>, citace ze dne[cit. 2007-03-15]

2x ročně a projednává zejména zajištění připravenosti správního obvodu na krizové situace včetně návrhů opatření, rozpracování úkolů krizového plánu kraje, uložených hasičským záchranným sborem kraje, plán evakuace osob z ohroženého území správního obvodu, způsob shromažďování nezbytných údajů o osobách, které v době krizového stavu přechodně změní pobyt, zprávu o hodnocení krizové situace a přijatých opatřeních, vnější havarijní plán a podmínky nouzového přežití obyvatelstva.“¹⁶

Daniel Rubeš konstatoval, že za poslední dva roky došlo ke zlepšení image společnosti. Jako dva hlavní důvody vidí změnu názoru top managementu, že preventivní Public Relations má smysl a že je zapotřebí se této problematice věnovat daleko intenzivněji. Druhý fakt je, že za poslední dva roky se v chemickém závodu nestala žádná vážnější nehoda.

¹⁶ <http://www.mesto-pardubice.cz/spravamesta/dulezite_informace/krizove_rizeni/bezpecnostni_rada/>
[cit. 2007-02-25]

9 KRIZOVÁ KOMUNIKACE

V krizové situaci má společnost podle zákona o IZS č. 239/2000 Sb. Povinnost informovat o každé události dispečink Hasičského záchranného sboru Pardubického kraje. Dojde-li k havárii, kde nehrozí žádná nebezpečí pro občany okolních obcí, zůstává tato informace uvnitř chemického závodu. Zaměstnanec společnosti pan Ing. Krejčí má k dispozici počítačové programy, kam jsou zaznamenány jednotlivé veličiny – síla větru, množství uniklé látky apod. Vyhodnocené ukazatele mu ukáží, zda-li jsou v ohrožení okolní obce a zda-li je nutné zahájit krizové řízení. Je však velice těžké určit hranici, kdy veřejnost informovat anebo naopak se snažit situaci rychle zvládnout dostupnými prostředky a zbytečně nevyvolávat paniku občanů.

Společnost Synthesia zavedla systém posílání SMS zpráv starostům okolních obcí (Rybitví, Rosice, Bohdaneč, Srch, Polabiny 4, Srnojedy, Magistrát Pardubice, Pardubický Kraj a HZS). V současné době jsou obce v okolí chemického závodu napojeny na IZS díky rozhlasovému vysílání. Dispečer má neomezený přístup do vysílání a může tak neprodleně po havárii komunikovat přímo s obyvateli daných lokalit a upozornit je na hrozící nebezpečí. Co se týče bezprostředního ohrožení na zdraví nejohroženější skupinou jsou zaměstnanci společnosti. Pro bezpečnost svých zaměstnanců je vypracován tzv. bezpečnostní havarijní systém, který se řídí vnitřními směnicemi.

Pro analýzu krizové komunikace jsem si vybrala dvě události, které společnost Synthesia musela opakovaně řešit v letech 2004 a 2005.

9.1 Popis situace v Synthesii v roce 2004

V březnu roku 2004 došlo k úniku oxidů dusíku. Oblak plynu putoval přes Lázně Bohdaneč na severozápad. Starostové obcí si stěžovali na to, že byli informováni příliš pozdě. K nehodě došlo v neděli o půl 5 ráno a starostka nedaleké Přelouče se dozvěděla o oblaku chemikálií až o půl 7 od HZS, který nebyl schopen podat nějakou upřesňující informaci. Pardubická chemička tehdy po jednání vyšetřovací komise mimo jiné slíbila, že o vzniku nehody bude informovat veřejnost do pěti minut a že do deseti minut podá zprávu o možných důsledcích nehody pro zdraví obyvatel. Pardubická Synthesia musela za havárii zaplatit čtvrtmilionovou pokutu.

9.2 Popis situace v Synthesii v roce 2005

Z vyjádření hasičského sboru jsem sestrojila scénář podávání informací obcím a občanům: „Dne 4. září ve **4.13 hodin** došlo v pardubické chemičce k úniku kyseliny dusičné ze zásobníku objektu E 11. Ve **4.52 hodin** dostalo operační a informační středisko Hasičského záchranného sboru Pardubického kraje (HZS) informaci od spojovatelky hasičů chemičky o tom, že hasiči podniku vyjíždějí na běžný technický výjezd a že se zřejmě jedná o kyselinu.

Téměř po dvou hodinách (v **6.08 hodin**) byl na operační středisko HZS oznámen únik nitrózních plynů a kyseliny sírové z chemičky v Semtíně. Oznamovatelem ale nebyla chemička, nýbrž obyvatelé a policisté, kteří viděli žlutý mrak nad areálem závodu. Operační důstojník hasičů ihned kontaktoval dispečera chemického závodu, aby mu sdělil veškeré informace o události. Teprve v tuto chvíli se operační středisko HZS dozvědělo o úniku nebezpečných látek mimo areál závodu (bez udání množství uniklých látek) a o tom, že se jedná o mimořádnou událost, při které mohou být ohroženi obyvatelé.“¹⁷

Jednotce HZS bylo dokonce bráněno ve vjezdu do areálu chemičky, čímž byl opět porušen zákon o integrovaném záchranném systému. Hasiči i přes odpor vrátné závodu nakonec do areálu vjeli. Tím, že Synthesia sama nenahlásila únik chemikálií do ovzduší, porušila zákon o integrovaném záchranném systému.

V obci Valy se každou neděli pořádají trhy, kde se v té chvíli pohybují 3 až 4 tisíce lidí. Oficiální zprávu o nehodě dostaly Valy až v 7.30 hodin. Hasiči doporučili starostovi obce trhy ukončit.

„Starostům obcí, kam mrak směřoval, operační důstojníci ihned poskytovali informace, které obdrželi od dispečerů chemičky, tj. v jaké asi výšce se mrak pohybuje a jakým směrem a že si lidé musí uzavřít okna, dveře a nevětrat.

Minutu poté, co velitel zásahu hlásil na operační a informační středisko HZS, že mrak směřuje i na Přelouč, byla informována stálá služba Přelouče o vzniklé situaci.

¹⁷ <<http://www.mfdnes.newtonit.cz/default.asp?cache=709209>>, [cit. 2006-10-15]

Mrak se nakonec ve vysoké výšce rozptýlil a kolem **10. hodiny** byla odvolána všechna bezpečnostní opatření, protože již žádné nebezpečí nehrozilo.¹⁸

9.3 Informování občanů ohrožených obcí o havárii v roce 2005

Po havárii byli občané nedalekého Rybitví upozorněni místním rozhlasem, že by si měli zavřít okna. Jediným důvodem bylo napojení rozhlasu na integrovaný záchranný systém. Starostka sousedních Lázní Bohdaneč ovšem popírá, že by ji Synthesia o havárii informovala. Žlutého mraku oxidů dusíku v ovzduší si všimli obyvatelé města. Oficiální informaci starostka dostala až před sedmou hodinou od operačního důstojníka hasičů, ale ani on přesně nevěděl, co se děje. Tiskový mluvčí Synthesie Daniel Rubeš tvrdí, že radnice obdržela v pět hodin ráno varovné SMS. SMS zprávy, které v tomto případě dostali, byly prý nekonkrétní. Přijetí varovné zprávy naopak potvrdila starostka obce Rybitví.

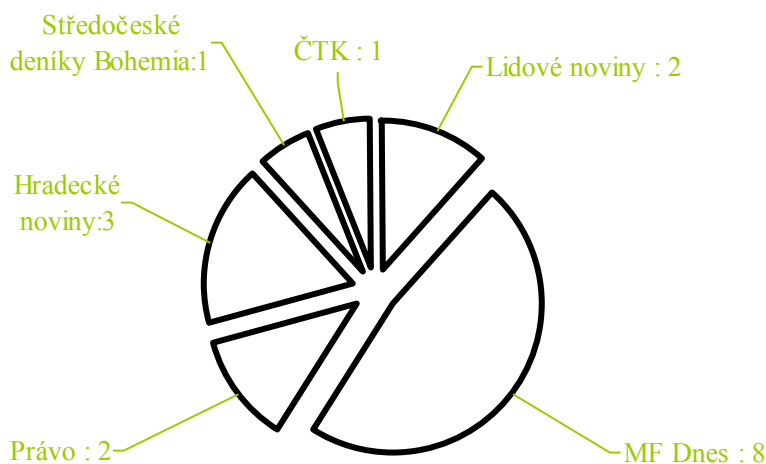
Hejtman Pardubického kraje a zároveň předseda Bezpečnostní rady Pardubického kraje Michal Rabas se rozhodl svolat na pondělí 12. září schůzku s čelnými představiteli společností Aliachem, Explosia, Paramo, Unipetrol Doprava, Český plyn a Bakelite a pracovníky odpovědnými za průmyslovou bezpečnost těchto firem, aby prodiskutovali postupy při řešení havárií.

V úterý 25. dubna 2006 proběhlo areálu firmy Synthesia Pardubice a v části obce Rybitví společné cvičení s Hasičským záchranným sborem Pardubického kraje pod názvem „Nebezpečí 2006“. Cvičení spočívalo v likvidaci havárie s rizikem úniku velkého množství kapalného chlóru do ovzduší a následné preventivní evakuaci obyvatel části Rybitví. Taktické cvičení nařídil hejtman Pardubického kraje Michal Rabas a proběhlo za účasti médií a politiků. Pro externí veřejnost společnost zpracovala informativní leták jak se chovat při úniku nebezpečné látky, který byl při cvičení rozdáván.

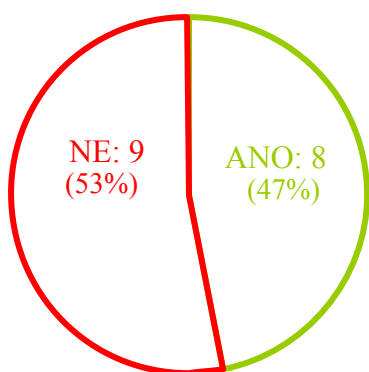
¹⁸ <<http://www.mfdnes.newtonit.cz/default.asp?cache=709209>>, [cit. 2006-10-15]

Pardubická chemička Synthesia nedostala žádnou pokutu za únik nitrozních plynů, ke kterému došlo ve výrobě nitrocelulózy v září roku 2005. Hasiči správně řízení s firmou zastavili.

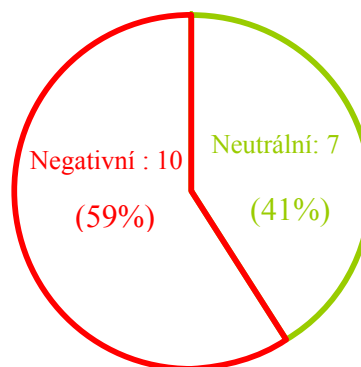
Z monitoringu tisku jsem provedla mediální analýzu. V grafu č.1 můžeme vidět, že o krizové situaci ze září 2005 vyšlo **celkem 17 článků**. Této události věnoval největší pozornost deník Mladá Fronta Dnes v počtu osmi článků. Dále pak v pořadí Hradecké noviny, Právo a Lidové noviny, Středočeské deníky Bohemia a Česká tisková. Zajímavý je poměr článků, ve kterých se objevuje vyjádření tiskového mluvčí (TM) Daniela Rubeše (Graf č.2). V devíti článcích se vyjádření nevyskytuje vůbec. Na grafu č. 3 je uveden poměr článků, které vyzněly pro společnost Synthesie negativně či neutrálně. V části „neutrální“ jsou zahrnuty takové články, které souvisejí se zářijovou událostí, ale ve kterých se o krizové komunikaci vedenou společností redaktor nezmiňuje. V deseti zbylých článcích je kritizován postup komunikace společnosti směrem k široké veřejnosti i k IZS.

Graf č. 1: Podíl zveřejněných článků v regionálním tisku

Graf č. 2: Uveřejnění vyjádření TM

Graf č. 3: Celkové vyznění článku z pohledu krizové komunikace

9.4 Návrh řešení krizové situace

V první řadě by měl existovat přesný popis rolí krizového týmu (KT). Nezbytným předpokladem pro řešení je včasné určení místa nehody. Krizový tým by měl mít rámcové informace o rozsahu škod do několika minut. V tomto okamžiku má KT zhruba půl hodiny k tomu, aby zhodnotil celou situaci a předal informace tiskovému mluvčímu, aby mohl informovat sdělovací prostředky. Pracovníkům společnosti Synthesia trvalo 39 minut než informovali o havárii dispečinku HZS. V této době už informace měla dostávat média. Po špatné krizové komunikaci v roce 2004 společnost přislíbila, že o vzniku nehody bude informovat veřejnost do pěti minut a že do deseti minut podá zprávu o možných důsledcích nehody pro zdraví obyvatel.

Vzhledem k časným hodinám, kdy se událost stala, se dal čas využít přípravou tiskové zprávy pro webové stránky (média mohla čerpat z přímého zdroje) a pro rozesílání zpráv všem regionálním deníkům. Je vhodné do zprávy vložit vysvětlující grafy či mapy. I když ze zákona společnost nemá povinnost o vzniklé situaci informovat (kromě dispečinku HZS), Synthesia si tuto roli nesmí dovolit. Musí být daleko více iniciativní v komunikaci směrem ke starostům obcí. Systém posílání SMS se zdá být velice vhodný, ale měl by být doplněn zpětnou vazbou, kde by nebylo pochyb o doručení SMS k zodpovědné osobě. V době, kdy měly informace směřovat ze Synthesie, pokyny pro občany přicházely od policistů a hasičů. Z tohoto důvodu by neměl krizový tým také zapomenout pravidelně informovat IZS.

Krizový tým by měl také co nejdříve zjistit, zda-li se v okolí nekoná akce, kde by došlo na jednom místě k vysoké koncentraci návštěvníků (jako se stalo v souvislosti s konáním trhů v obci Valy).

Pokud by došlo k vážnější nehodě, je důležité, aby klíčoví odběratelé či obchodní partneři dostali zprávu o mimořádné situaci přímo a nikoli jen prostřednictvím médií.

Při postupném odstraňování škod krizový tým doplňuje spolu s tiskovým mluvčím informace. V případě velkého rozsahu škod se sluší vydat omluvu placené inzerce v tisku. Nemělo by se také zapomínat, že krizová situace může být zažehnána, ale média se k ní mohou v budoucnosti kdykoli vrátit.

10 KVALITATIVNÍ SONDA CÍLOVÝCH SKUPIN

Pro analýzu názorů cílových skupin na společnost Synthesia jsem si vybrala obce, kterých se opatření v rámci krizového řízení týká, regionální deníky a zástupce Integrovaného záchranného systému. Níže uvedené citace jsem získala pomocí telefonu, E-mailu a osobních setkání.

10.1 Obce v okolí chemického závodu

10.1.1 Lázně Bohdaneč

„Synthesia mě v den havárie neinformovala vůbec, informace jsem se zpožděním obdržela z operačního střediska HZS. Synthesia vytrvale tvrdila, že neuvádím pravdu, že jsem informaci obdržela stejně jako ostatní starostové ohrožených obcí. Tento spor jsme vedli v médiích, byly to přestřelky, kde stálo tvrzení proti tvrzení. Při následné osobní návštěvě ředitele Synthesie Ing.T. Procházky a personálního ředitele Bc.D.Rubeše na radnici se ukázalo prosté vysvětlení: Synthesia odeslala varovnou SMS ale pod mým jménem bylo uvedeno číslo mobilního telefonu jiného kolegy starosty. SMSka byla odeslána na druhý konec okresu do Moravan. Tolik fakta ale podle mne bylo důležitější, že Synthesia tuto chybu vyhodnotila a začala efektivně jednat:

- A) utvořila tzv. Bezpečnostní radu (zástupci obcí, kraje),
- B) z této události vyvodila systém opatření, která podle mého názoru velmi zlepšila situaci,
- C) prostřednictvím Bezpečnostní rady jsou starostové obcí seznamováni jak s realizovanými opatřeními ve směru systému varování a řešení havárií, tak mají možnost se účastnit modelových situací a především mají plný přístup ke všem informacím,
- D) provádějí se pravidelné zkoušky varovného systému.

Myslím, že se stalo to nejlepší, co se mohlo stát. Žijeme v blízkosti chemické továrny, kde se nedají vyloučit havárie s různým stupněm nebezpečí. Dobře nastavený systém varování a informovanosti může zabránit panice a dá možnost, v případě nebezpečí, udělat v obcích příslušná opatření.“, uvedla bývalá starostka obce Lázně Bohdaneč Květoslava Jeníčková.

10.1.2 Srnojedy

Vyjádření jsem získala od místostarostky Elišky Vlasáčové: „K události v roce 2005 Vám nemohu podat podrobné informace a to z toho důvodu, že v minulém roce se konaly komunální volby. Změnil se starosta. Není nám znám průběh události. V současné době je spolupráce se Synthesií dobrá. Informace pomocí SMS zpráv jsou rychlé a dostatečné. Varování je též propojeno se záchranným systémem HZS. Čtvrtletně jsou zástupci obcí zváni do Synthesie, kde se vyvalené problémy a náměty řeší.“

10.1.3 Přelouč

Starostka obce Přelouč Irena Burešová uvedla: „Únik kyseliny v září 2005 znamenal pro naše město zlom v informovanosti od Synthesie - mám na mysli vývoj k lepšímu. Do té doby naše město nebylo přímo napojeno na dispečink firmy a o všech událostech jsme byli informováni z krajského dispečinku HZS Pardubice. Tak to bylo i v případě této události. V rámci krizového spojení mě dispečink HZS o této události informoval s tím, že našemu městu nehrozí bezprostřední nebezpečí, že se nebezpečný oblak monitoruje a v případě zhoršení stavu, že budu informována za účelem přijetí příslušných opatření ve městě. Je pravdou, že jsem byla pravidelně informována, za několik hodin došlo mimo území našeho města k rozpadu "sirného mraku." Přesto jsem následně navázala kontakt s vedením Synthesie a to na základě stížností občanů našeho města, kteří mě vyčítali, že nebyli o ničem informováni, že jistě mohlo dojít k poškození jejich zdraví a že jsem jim to zamlčela apod. Synthesie našemu městu vyšla vstříc, stali jsme se členy bezpečnostní rady Synthesie, kde jsem pravidelně informována o všech opatřeních, vedoucích ke zvýšení bezpečnosti provozu i o celkovém stavu bezpečnosti jednotlivých výrobních jednotek. I v těchto událostech, které by mohly být příčinou možného vzniku mimořádné události (např. vypouštění nádrží s kyselinami). V případě, že by skutečně k nějaké mimořádné události došlo, je v první vlně přímo z dispečinku Synthesie informován dispečink HZS, který všechny dotčené okolní obce vyrozumívá v rámci krizového řízení. Já tento systém považuji za dostatečný, s firmou Synthesie máme od této události vzájemnou informovanost výbornou.“

10.2 Regionální deníky

10.2.1 MF Dnes

O vyjádření jsem požádala redaktora MF Dnes Vítězslava Ditricha, který napsal mnoho článků o společnosti Synthesii: „Řekl bych, že Synthesia při komunikaci o svých krizových situacích s novináři nevybočuje z běžného standardu. O malérech nikdy neinformuje sama z vlastní iniciativy. Většinou potvrzuje informace, které novináři získali z jiných zdrojů (hasiči, záchranka, policie, starostové okolních obcí, inspektorát práce). Pak vydá s prodlevou nějaké tiskové prohlášení.

Poslední velký malér měli asi před dvěma lety, kdy došlo k výronu látky, které měla podobu barevného kouře, který zamořil obce ležící po větru. Starostové tvrdili, že je o incidentu nikdo neinformoval a Synthesia se tehdy hájila, že nefungovaly krizové mobilní telefony, které starostům nakoupil krajský úřad.

Mezi zaměstnanci chemičky, zejména mezi ostrahou podniku panuje názor, že to co se v chemičce děje, je výlučnou záležitostí chemičky, do které nemá nikdo strkat nos.“

10.2.2 Pardubický deník

Společnost podává jednou ročně informace o likvidaci starých ekologických zátěží. Jinak společnost sama nevyvíjí iniciativu prezentovat se v deníku. Jak redaktor Petr Doubrava přiznává, pokud je zpráva negativní, berou ji ihned a dostává se na přední stránky deníku. Ale nyní je pro společnost možnost se prezentovat i v pozitivním světle v nové příloze deníku „Podnikání“, kam by se jakákoli zpráva mohla bez problémů umístit. Při samotné krizové komunikaci dostávají redaktoři informace od společnosti na mobilní telefony. Ovšem jak Petr Doubrava řekl: „Při krizové komunikaci je rychlejší získat informace od hasičů či policistů. Synthesie pak podává informace sama nebo pod nátlakem.“

10.2.3 Česká tisková kancelář

„Řekla bych, že Synthesia se v současnosti snaží vylepšit svoji image "zapáchající" chemičky, která v povědomí lidí stále zůstává. Mají přibližně půl roku externího spolupracovníka, který jim občas napíše PR zprávu, například o likvidaci chemického odpadu.

Tiskový mluvčí Daniel Rubeš, který je zároveň personální ředitel, odpovídá ochotně na všechny otázky, které mu položíme. Taktéž generální ředitel Tomáš Procházka. Pokud mají nějaké novinky, vyhledávají média spíše přes externího spolupracovníka.“, prohlásila Lucie Jelínková z ČTK.

Pavel Dosoudil z ČTK mi sdělil, že firma se snaží na vyžádání informace poskytnout. Vstřícný je i generální ředitel společnosti. To se prý ovšem týká hlavně zpráv, které vytvářejí pozitivní obraz o chemičce. Celkově však Synthesia aktivně příliš neinformuje. Jako jeden z důvodů, které Pavel Dosoudil uvedl, může být její představa, že odborné věci se ve všeobecném zpravodajství příliš neuplatní nebo že některé informace patří do skupiny interních ekonomických údajů.

Naopak se firma například ozvala, když potřebovala korigovat negativní zprávu uveřejněnou v jiném médiu. Celkově však lze považovat vztahy mezi Synthesií a pardubickými zpravodaji ČTK za korektní. Ovšem větší aktivitu ze strany společnosti by rádi uvítali.

10.3 Integrovaný záchranný systém

10.3.1 Hasičský záchranný sbor Pardubického kraje

Pro bližší informace ohledně IZS jsem se zeptala velitele stanice Hasičského záchranného sboru Pardubického kraje pana Ing. Vladimíra Totina. Integrovaný záchranný systém funguje již od roku 2001 a za 6 let fungování tohoto systému došlo k velikému posunu. Nicméně v souvislosti s možnou havárií ve společnosti Synthesia se přistupuje k IZS ve výjimečných situacích. Označení „zásah IZS“ je možné použít pouze v případě, že na se zásahu podílejí minimálně dvě složky IZS. Pro příklad by se musela stát havárie, která by si vyžádala příjezd hasičů a záchranné služby.

Ze zákona vyplývá rozdělení hasičů do dvou hlavních skupin: profesionální a dobrovolní hasiči. Společnost Synthesia disponuje podnikovým hasičským záchranným sborem profesionálů. Podle propočtu na největší možný požár v podniku je vymezen přesný počet lidí i techniky. Odbornou způsobilost získávají podnikoví hasiči z povinnosti z vyhlášky každých pět let. Profesionální hasiči Pardubického kraje se školí v odborných zařízeních Ministerstva vnitra a HZS pak školí hasiče dobrovolné i podnikové.

Hasičský záchranný sbor Pardubického kraje zřídilo tzv. oddělení prevence, které se mj. zabývá kontrolou techniky a odborné způsobilosti ve společnosti Synthesia. „Vše je o penězích.“, říká velitel stanice Vladimír Totin. Základní kurz odborné způsobilosti, který probíhá 5 měsíců, stojí přibližně 50 000 Kč, dále se musí pravidelně kontrolovat technické vybavení (např. 1200 Kč stojí naplnění hasičského přístroje, jeho revize se provádí každý rok). Z hlediska platné legislativy však nemá nikdo právo provádět pravidelné kontroly, zda-li postupy během krizového řízení byly dobře zvládnuty a nedošlo tak k ohrožení na životech. HZS má jen právo pravidelné kontroly technické výbavy. Vše ostatní je věcí společné domluvy.

HZS organizuje setkání se starosty obcí a poučuje je o požární ochraně. Společnost Synthesia pořádá podobné setkání, ale pouze se svojí cílovou skupinou. Podle mého názoru by bylo efektivnější, kdyby se HZS spojil se Synthesií a prováděl tato setkání společně. Celkový dojem starostů by byl, že Synthesia je v těsném propojení s HZS. Nicméně je tu problém, že tato setkání by musela být prováděna dvakrát – jednou pro všechny starosty obcí Pardubického kraje a speciálně pro ohroženou skupinu obcí v bezpečnostní zóně chemického závodu. Jediný problém jsou opět finance.

Jednou ročně probíhá simulace úniku nebezpečné látky. Díky těmto cvičením dochází k potřebným nápravným opatřením.

10.3.2 Městská policie Pardubice

„Městská policie Pardubice byla rozhodnutím bezpečnostní rady města pověřena zajištěním informování vybraných osob při vzniku mimořádných událostí (dle kategorie mimořádné události je zpracován jasný postup). Městská policie Pardubice je tedy na žádost města zařazena do seznamu osob a organizací, které jsou v případě mimořádné události v Synthesii informovány formou SMS zprávy na mobil našeho operačního střediska. Je nutno říci, že velká část území firmy nespadá do našeho katastrálního území. V případě potřeby dotazujeme přímo operační středisko hasičů v Synthesii.“, řekl ředitel Městské policie Pardubice Ing. Petr Kvaš.

11 NÁVRHY A DOPORUČENÍ

Podle mého názoru se společnost o své zaměstnance stará velice dobře, nabízí jim velkou škálu benefitů, pravidelně s nimi komunikuje a zajímá se o jejich názory.

Spolupráci společnosti s IZS jsem nastínila v předchozí kapitole. Byla by zde možnost propojení subjektů během preventivních informačních setkání se starosty. Spolupráce by mohla být navázána i s Červeným křížem, který by mohl při Dnech otevřených dveří předvádět první pomoc, ukázkou ošetření poleptání kyselinou nebo nadýchání se toxických látek. Tato spolupráce by se mohla dále rozvíjet. Červený kříž se účastní akcí jako je Den dětí či dalších outdoorových akcí. Společnost by mohla poskytnout propagační materiály – vydat letáky o první pomoci při kontaktu s chemikálií apod. Tyto letáky by se také mohly distribuovat do čekáren lékařů či nemocničních oddělení.

Při analýze komunikace s obcemi jsem neobjevila jiné aktivity než jsou schůzky se starosty. Zapomíná se tu na obyvatele. Každá obec vlastní vitrínu, kam umísťuje aktuality o obci, různé pozvánky na akce apod. Zaslání osobní pozvánky pro obec a její občany na akce pořádané společností či na cvičení krizové situace by určitě přispěla ke zlepšení povědomí občanů o chemickém závodě. Je důležité neukazovat stále jen možnost krizových situací, ale poukázat nato, že se společnost zajímá i o jiná odvětví.

Z hlediska zlepšení komunikace se širokou veřejností bych začala u webových stránek. Je zcela nezbytné zprostředkovat veřejnosti přímý kontakt se zodpovědnými osobami podniku. Pro lepší přehlednost bych vytvořila samostatnou stránku „Kontakty“, kde by byla společnost ztvárněna do hierarchického postavení v podobě stromu a při kontaktu myši se jménem osoby by se zobrazil stručný profil osoby a kontaktní údaje. Zjednodušený popis práce by pomohl uživateli směřovat dotaz či stížnost na oprávněnou osobu. Pro obecné informace by byla ponechána nynější emailová adresa synthesia@synthesia.cz. Mohla by být také zřízena tzv. krizová linka, která by sloužila v období řešení krize. Ovšem odkaz na ní by byl stále umístěn na webových stránkách, aby veřejnost o této možnosti věděla.

Na webových stránkách by mohl být zřízen systém registrace zájemců o informace o společnosti. Tato databáze lidí by se využívala jako pozvánka na Dny otevřených dveří, různé tiskové konference, cvičení s Hasičským záchranným sborem apod.

Během rozhovorů se zástupci médií mi vyšel postoj společnosti jako neiniciativní ke sdělování informací. Pokud společnost pořádá Den otevřených dveří, měla by pozvánka projít všemi regionálními deníky, rozhlasy okolních obcí, být umístěna na nástěnkách vysokých a středních škol, v současné době existují hromadné mailly studentů, kam lze pozvánku zdarma zaslat s přesným zacílením, osobní pozvánky významným osobnostem regionu a také členy ekologických hnutí, kteří se velice zajímají o chemické závody.

Redaktoři si stěžovali, že komunikace v době krizových situací neprobíhá zcela hladce. Informace nedostávají od společnosti Synthesia, nýbrž od IZS či starostů. Tiskové prohlášení vycházejí pozdě. Měl by se zvýšit počet článků o samotném provozu společnosti. Firma má možnost se pozitivně prezentovat např. v Pardubickém deníku v nové příloze „Podnikání“.

Společnost by mohla častěji zveřejňovat články v médiích na téma likvidace ekologických zátěží. Společnost nedostává od státu dostatečné finanční prostředky a touto cestou by se v očích veřejnosti ukázala jako strana bojující za ochranu životního prostředí. Issues management, který se objevil teprve před několika desítkami let, nabývá významu.

Společnost Synthesia začala likvidovat rozsáhlé jedovaté skládky. Železitých kalů leží v chemičce přibližně 38 tisíc tun. Jejich likvidace bude stát kolem 82 milionů korun a bude trvat zhruba deset let. Ekologické škody způsobené ještě před privatizací jsou odstraňovány prostřednictvím úhrady nákladů z prostředků Fondu národního majetku. FNM ČR používá svého majetku, v souladu se zákonem č. 171/1991, Sb., s rozhodnutím vlády k úhradě nákladů spojených s odstraňováním škod na životním prostředí způsobených dosavadní činností podniků. Nejedná se tedy o čerpání prostředků státního rozpočtu, ale o použití části výnosu z privatizace státního majetku. V této souvislosti existuje závazný postup, podle kterého Fond národního majetku v souladu se zákonem, na základě rozhodnutí o privatizaci a po schválení garance vládou (do výše kupní ceny resp. základního jmění společnosti), uzavírá s nabyvatelem privatizovaného majetku ekologickou smlouvu. Na jejím základě jsou nabyvateli poskytovány finanční náhrady za provedení nezbytně nutné práce související s odstraňováním ekologických škod. Fond národního majetku ukončil svou existenci a poté přejde placení sanačních prací na ministerstvo financí. Velké průmyslové podniky se obávají, jak bude stát závazky fondu plnit. Z celkových odhadů FNM by se na odstraňování ekologických zátěží mělo proinvestovat kolem 100 mld. Doposud však bylo využito pouhých 3,5 mld.

Společnost Synthesia má zájem podpořit nějaký charitativní projekt v regionu. Po neúspěšném pokusu spolupráce s jednou neziskovou organizací podporující boj proti drogám zatím společnost nenašla vhodný objekt podpory. Domnívám se, že pro společnost by byla vhodná spolupráce s místní krajskou nemocnicí – oddělení popáleniny. Finanční prostředky se dají využít např. pro zlepšení prostředí pro dětské oddělení, kde jsou většinou děti, které špatně zacházely s rachejtlemi, omylem zaměnily láhve s chemikálií, které našly doma apod. Nebo na nákup některých přístrojů na oddělení pro dospělé. Myslím, že tato kombinace by vynesla image firmy v očích veřejnosti zase o stupeň výše.

V oblasti sponzoringu společnost Synthesie komunikuje aktivně. V novinách vycházejí téměř pravidelně informace o sportovních aktivitách podporované firmou. Byla vydána kronika v souvislosti s 50. výročím basketbalového klubu Pardubice.

Na závěr bych uvedla jeden důvod, na kterém závisí všechny mé navrhované změny. Pokud společnost chce dále pokračovat ve zlepšování své image a to nejen u široké veřejnosti, musí změna projít top managementem. Společnost jako je Synthesia, která má roční obrat přes tři miliardy Kč a téměř 2 400 zaměstnanců, by měla začít vnímat problematiku Public Relations jako odvětví, které je významově srovnatelné s personálním oddělením nebo s úsekem pro vědu a výzkum. Pokud tiskový mluvčí je zároveň personálním ředitelem, je jasné, že se nemůže naplno věnovat práci, která se od tiskového mluvčí očekává. Navrhovala bych zde zřídit jasnou strukturu PR oddělení s rozdělením práce. Je důležité, aby se práci s médii systematicky věnovala jedna osoba a měla časový prostor rozvíjet tuto spolupráci.

12 ZÁVĚR

Tato bakalářská práce si kladla za cíl provést analýzu PR aktivit chemického závodu Synthesia, a.s. s hlubším zaměřením na krizovou komunikaci podniku. Z výsledků je zřejmé, že interní komunikace ve firmě je na vysoké úrovni. Společnost se aktivně stará o spokojenost svých zaměstnanců, nabízí jim řadu finančních i nefinančních odměn a zajímá se o jejich názor. Synthesia aktivně spolupracuje se středními i vysokými školami, pro které připravuje prezentace přímo ve školách nebo Dny otevřených dveří. Společnost také začala komunikovat se slovenským trhem práce, odkud získává pracovní sílu. Pro úřady práce vydává informační leták. V rámci komunikace se širokou veřejností byly shledány nedostatky v prezentaci na webových stránkách – nezveřejnění kontaktních osob, neaktuálnost tiskových zpráv, žádné informace o Dnech otevřených dveří aj. Společnost finančně podporuje sportovní aktivity v Pardubickém kraji a to především basketbalový klub Pardubice. Zvolená metodika dovolila udělat následující závěry. Během analýzy byly nalezeny některé nedostatky ve spolupráci s médii. Společnost je neiniciativní v podávání informací během krizového řízení, média získávají informace o krizové situaci od hasičů či policistů. V mediální analýze bylo zjištěno, že vyjádření tiskového mluvčí se objevilo pouze v 9 ze 17 článků uvedených v regionálním tisku. Nebyly vydány žádné tiskové zprávy, které by se objevily na internetu nebo v médiích. Společnost nevyvíjí snahu prezentovat se v regionálním tisku z jiného hlediska než je jen řešení krizových situací. Jednou ročně posílá zprávu o likvidaci ekologických zátěží. Komunikace společnosti směrem ke starostům okolních obcí byla hodnocena kladně.

V této práci je uveden monitoring tisku, který shrnuje zájem médií o krizovou situaci ze září roku 2005, a některé tiskové materiály, které společnost vydává.

O krizích, jež organizace prodělávají, se můžeme dočíst na titulních stranách různých novin či časopisů. Pro chemický závod je komunikace velice obtížná. Lidé milují skandály, rádi čtou o problémech, které jich osobně netýkají a nemusejí se zabývat jejich řešením. Žijeme v době, kdy lidé jsou stále vnímavější a otevřenější.

Clarke Caywood ve své publikaci *Public relations: řízená komunikace podniku s veřejností* říká: „I pro krizový management někdy platí: „**Těžko na cvičišti, lehké na bojišti.**“

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] Bajčan, R.: *Techniky public relations aneb jak pracovat s médii*. Management Press, Praha 2003. ISBN 80-7261-096
- [2] Black, S.: *Nejúčinnější propagace, Public Relations*. Grada Publishing, Praha 1994. ISBN 80-7169-106-2
- [3] Caywood, L.: *Public relations: řízená komunikace podniku s veřejností*. Computer Press, Brno 2003. ISBN: 80-7226-886-4
- [4] Foret, M.: *Komunikace s veřejností*. Masarykova univerzita, Brno 1994. ISBN 80-210-1681-7
- [5] Foret, M.: *Marketingová komunikace*. Computer Press, a. s., Brno 2006. ISBN 80 – 7226 – 811– 2
- [6] Hingston, P.: *Efektivní marketing*. Euromedia Group, Praha 2002, ISBN 80-242-0893-8
- [7] Kohout, J.: *Veřejné mínění, image a metody public relations*. Management Press, Praha 1999
- [8] Kotler, P.: *Marketing management*. Grada Publishing, Praha 2003. ISBN 80-247-0016-6
- [9] Lesly, P.: *Public relations*. Victoria Publishing, Praha 1995. ISBN 80-85865-15-7
- [10] Nagyová, J.: *Marketingové komunikace není jenom reklama*. Praha VOX. ISBN 80-86-86324-00-1
- [11] Němec, P.: *Public Relations. Zásady komunikace s veřejností*. Management Press, Praha 1993
- [12] Němec, P.: *Public relations. Komunikace v konfliktních a krizových situacích*. Management Press, Praha 1999, ISBN 80-85943-66-2
- [13] Pelsmacker, P., Geuens, M., Bergh, J.: *Marketingová komunikace*, Grada Publishing Praha 2003. ISBN 80-247-0254-1
- [14] Pospíšil, P.: *Efektivní Public Relations a media relations*. Computer Press, Praha 2002. ISBN 80-7226-823-6
- [15] Svoboda, V.: *Základy public relations*, Univerzita Tomáše Bati, Zlín 2001.

- [16] Svoboda, V.: *Public relations*, Grada Publishing, Praha 2006. ISBN: 80-247-0564-8
- [17] Ulmer, R.: *Effective Crisis Communication: Moving From Crisis to Opportunity*. Sage Publications, Inc. London 2006, ISBN 1-4129-1418-3
- [18] Věřčák, V., Girgašová, J., Liškařová, R.: *Media Relations není manipulace*. Ekopress, s. r. o., Praha 4 2004, ISBN 80-86119-43-2
- [19] Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému, ve znění pozdějších předpisů.
- [20] Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení, ve znění pozdějších předpisů.

SEZNAM POUŽITÝCH INTERNETOVÝCH STRÁNEK

<http://www.adhotline.cz/base/free1/044krize_free.php>, [cit. 2007-03-03]

<<http://www.amic.cz/sluzby-pr/krizova-komunikace.html>>, [cit. 2007-03-05]

<http://www.apra.cz/cz/index.php?show_page=text§ion=7.1.1.>, [cit. 2007-04-04]

<<http://www.hzspa.cz/informace/index.php>> [cit. 2007-03-09]

<http://www.mesto-pardubice.cz/spravamesta/dulezite_informace/krizove_rizeni/bezpecnostni_rada/>, [cit. 2007-02-25]

<<http://www.mfdnes.newtonit.cz/default.asp?cache=709209>>, [cit. 2006-10-15]

<<http://www.synthesia.cz/cs/vztahy-s-verejnosti/synthesia-a-region/>>, [cit. 2007-02-15]

<<http://www.synthesia.cz/cs/zivotni-prostredi/ochrana-prostredi/>>, [cit. 2007-03-15]

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

A.S.	Akciová společnost
CO	Civilní ochrana
FNM	Fond národního majetku
HZS	Hasičský záchranný sbor
IZS	Integrovaný záchranný systém
KT	Krizový tým
OIS	Operační a informační střediska
OS	Ozbrojené síly
PČR	Policie České republiky
PR	Public Relations
TM	Tiskový mluvčí
TZ	Tisková zpráva
ZZS	Zdravotnická záchranná služba

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek č.1: Agrofert magazín.....	strana č. 27
Obrázek č.2: Noviny Synthesia.....	strana č. 27
Obrázek č.3: Přehled zaměstnaneckých výhod.....	strana č. 28
Obrázek č.4: Informační leták pro vysoké školy.....	strana č. 29
Obrázek č.5: Informační leták pro Úřad práce.....	strana č. 29
Obrázek č.6: Informační leták pro Slovenskou republiku	strana č. 30
Obrázek č.7: Kronika basketbalového klubu Pardubice	strana č. 31
Graf č.1: Podíl uveřejněných článků v regionálním tisku.....	strana č. 32
Graf č.2: Uveřejnění vyjádření TM.....	strana č. 32
Graf č.3: Celkové vyznění článku z pohledu krizové komunikace.....	strana č. 32

SEZNAM PŘÍLOH

- P I Lidové noviny – novinové články
- P II MF Dnes – novinové články
- P III Právo – novinové články
- P IV Hradecké noviny – novinové články
- P V Středočeské deníky Bohemia – novinové články
- P VI Česká tisková kancelář – novinové články
- P VII Firemní noviny – Noviny Synthesia
- P VIII Firemní magazín – Agrofert magazín

PŘÍLOHA P I: LIDOVÉ NOVINY – NOVINOVÉ ČLÁNKY

Plyny vystrašily lidi bydlící u chemičky

HAVÁRIE

PARDUBICE Barevný mrak vystrašil včera ráno obyvatele Rybitví a dalších obcí v okolí pardubické chemičky Synthesia. Podle mluvčího společnosti Daniela Rubeše se páry uvolnily z 15 tun nitrační kyseliny, která unikla při provozní nehodě zásobníku. Veškerá kyselina byla podle něj zachycena a neutralizována. Nikdo nebyl zraněn. Obyvatele Rybitví varoval před nebezpečím místní rozhlas, sousední Lázně Bohdaneč se však podle starostky o nehodě dozvěděly až s více než hodinovým zpožděním od pardubických hasičů.

Lidové noviny, 05. 09. 2005

Z chemičky uniklo 20 kilo oxidu dusíku

HAVÁRIE

PARDUBICE - Při nedělní nehodě ve výrobě nitrocelulózy v Synthesii v Pardubicích uniklo do ovzduší přes 20 kilogramů oxidu dusíku. ČTK to řekl inspektor České inspekce životního prostředí Martin Klingr. Kontrolní měření v okolí podniku neprokázala nebezpečnou koncentraci látek v ovzduší. Inspekce nyní šetří, zda společnost mohla havárii předejít. Zhruba stejné množství nitrozních plynů uniklo ze Synthesie při havárii ve stejném provozu před 18 měsíci. Firma tehdy zaplatila pokutu 250 000 korun. Plyny se uvolnily z nitrační kyseliny, která vytekla z prasklého zásobníku. Defekt nádrže podle Klingra způsobila koroze. Barevný oblak oxidů dusíku, který se z ní uvolnil, vystrašil obyvatele obcí ležících západně od chemičky.

Lidové noviny, 07. 09. 2005

PŘÍLOHA P II: MF DNES – NOVINOVÉ ČLÁNKY

Havárie v chemičce? Bez pokuty

PARDUBICE - Pardubická chemička Synthesia nedostala žádnou pokutu za únik nitroz-
ních plynů, ke kterému došlo ve výrobně nitrocelulózy v září loňského roku. Hasiči správ-
ní řízení s firmou zastavili.

Obyvatele Semtína a blízkých vesnic vylekal 4. září brzy ráno žlutý mrak vznášející se nad
továrnou. Ten vznikl po úniku kyseliny dusičné ze zásobníku. Oblak směřoval na obce
Valy, Mělice a Přelouč a nakonec se ve vysoké výšce bez následků rozptýlil.
Starostové obcí si však stěžovali, že je chemička včas nevarovala, liknavost vyčítali továr-
ně i hasiči a hrozili až třímilionovou pokutou. Nakonec ale Synthesia vyšla bez trestu. „Dle
výsledků měření prováděných pracovníky Institutu ochrany obyvatelstva Lázně Bohdaneč
a České inspekce životního prostředí nebyly v okolních obcích v ovzduší zjištěny nebez-
pečné koncentrace uniklých plynů, proto bylo rozhodnuto o zastavení správního řízení,“
 uvedla mluvčí krajských hasičů Vendula Horáková.

Výhrady k tomu, že chemička nebude potrestána, má pouze Přelouč. „Synthesia měla nést
odpovědnost se všemi důsledky. Udělala chybu, nevarovala nás včas a děkujeme jen náho-
dě, že se něco vážného nestalo,“ uvedla starostka Přelouče Irena Burešová.

MF Dnes, 6. 1. 2006

Ze Synthesie opět unikl žlutý oblak plynu

PARDUBICE - Pardubická chemička Synthesia o sobě dala opět vědět. V neděli ráno
mohli lidé v okolí sledovat nad podnikem žlutý oblak dýmu oxidů dusíku, který se vytvořil
po havárii zásobníku.

Žlutý mrak, který se v neděli ráno vznášel nad Synthesií, polekal obyvatele i starosty okol-
ních obcí. V areálu podniku vyteklo o půl páté ráno ze zásobníku asi patnáct tun nitrační
kyseliny. Chemička některé obce včas nevarovala.

Oblak dýmu oxidů dusíku, který při havárii unikl, se postupně rozptýlil, nikdo nebyl zra-
něn. Za poslední dva roky je to už druhý únik plynů z továrny do ovzduší.

Po nehodě v Synthesii byli obyvatelé sousedního Rybitví rozhlasem upozorněni, aby si zavřeli okna. V sousedních Lázních Bohdaneč se to ale nestalo. Starostka Lázní Bohdaneč Květoslava Jeníčková tvrdí, že ji chemička o úniku většího množství oxidů dusíku neinformovala. "Mám pocit, že se Synthesia chová pořád stejně a všechny havárie se snaží ututlat. Na žlutý mrak oxidů dusíku v ovzduší nás upozornili obyvatelé města," uvedla. Na postup chemičky si stěžují i představitelé Valů. Synthesia přesto tvrdí, že všechny obce v okolí varovala. "Máme potvrzeno, že radnice, které máme v takovýchto situacích upozornit, přijaly včera v pět hodin ráno naše varovné esemesky," řekl tiskový mluvčí Synthesie Daniel Rubeš.

Podle něj se mrak rozptýlil mezi Rybitvím a Černou u Bohdanče. Zbytek kyseliny se zaměstnancům Synthesie podařilo během půl hodiny zneutralizovat a odvézt k likvidaci v podnikové čističce odpadních vod. "Při nehodě nebyl nikdo zraněn a nedošlo k ohrožení obyvatel okolních obcí. Následná kontrolní měření neprokázala v okolí Synthesie nadlimitní koncentrace oxidů dusíku," uvedl Rubeš.

Bohdanečská městská police musela žlutý mrak několik hodin pozorovat, aby v případě, že ho vítr zanese nad Lázně Bohdaneč, mohli obyvatelé třítisícového města varovat. "Připomínalo to žluté červánky. Naštěstí nefoukal vítr a mrak se po několika hodinách rozplynul. To, že nás Synthesia neupozornila, je opakovaná chyba, o které budu jednat s krajským hejtmánem a krizovým štábem Pardubického kraje," řekla Jeníčková.

Chemička některé obce varovala, Valy nebo Bohdaneč však ne. "Oficiální informaci jsem dostala až před sedmou hodinou od operačního důstojníka hasičů, ale ani on přesně nevěděl, co se děje," uvedla Květoslava Jeníčková. Přijetí varovné zprávy naopak potvrdila starostka obce Rybitví Nad'a Hubáčková.

"Byli jsme informováni a obecním rozhlasem jsme lidi vyzvali, aby si zavřeli okna," řekla ČTK Hubáčková. K poslední podobné havárii došlo v Synthesii vloni v březnu, kdy z opravované cisterny rovněž unikly oxidy dusíku. Na několik kilometrů dlouhý a široký mrak žlutého plynu tehdy upozornili lidé z Lázní Bohdaneč a Rybitví. Hasiči pak nařídili lidem v zasažených obcích zavřít okna a na několik hodin jim zakázali vycházet z domů. Pardubická Synthesia musela za loňskou havárii zaplatit čtvrtmilionovou pokutu.

Synthesia selhala. Nevarovala.

Chemička podle některých obcí nedodržela dohodu, podle hasičů porušila zákon

Když loni na jaře unikl ze Synthesie žlutý oblak oxidů dusíku, chemička slíbila, že příště bude lidi v okolí včas varovat. V neděli ráno se odehrála téměř stejná havárie, tentokrát se o ní dozvěděly pozdě nejen obce, ale i hasiči.

SEMTÍN - V neděli o půl páté ráno vyteklo v areálu Synthesie asi patnáct tun nitrační kyseliny a nad podnikem se vytvořil velký mrak plynu. Podle hasičů Synthesia porušila zákon o požární ochraně, protože je o havárii neinformovala. "O oblaku jsme se dozvěděli od obyvatel z okolí chemičky až dvě hodiny po havárii. Synthesia nám to vůbec nenahlásila. Podle nás tím porušila zákon o požární ochraně," řekla tisková mluvčí pardubických hasičů Vendula Horáková.

A jak se hájí firma? Popírá to. "Hasiče jsme informovali dvacet minut po nehodě," uvedl tiskový mluvčí Synthesie Daniel Rubeš.

Firma navíc tvrdí, že před nebezpečím včas varovala i všechny okolní obce, jak jim to před rokem slíbila. Jenže řada starostů říká něco jiného. Varovali je totiž až hasiči. "Synthesia nedodržela dohodu. Není to poprvé, kdy nás neinformovali. Poměrně běžně se jich musíme ptát na požáry na jejich skládce. Sami nám neříkají nikdy nic," řekla starostka Srnojed Marcela Nekvapilová. Stejně to vidí i starostka Lázní Bohdaneč Květoslava Jeníčková. Oproti tomu městský obvod Pardubice VII, sousedící s chemičkou, zprávu dostal. I když až po hodině a půl. "Starosta i já jsme před šestou hodinou dostali od Synthesie esemesku," uvedl tajemník obvodního úřadu Jaroslav Kučera.

Největší zmatek havárie vyvolala ve Valech, kde začínaly tradiční trhy, na které jezdí tři až čtyři tisíce lidí. "O havárii jsem se dozvěděl od hasičů kolem půl osmé ráno. Ve čtvrt na devět mi hasiči doporučili vyklidit tržiště. Šlo o dobrovolnou evakuaci, takže nás řada trhovců i nakupujících neposlechla. Naštěstí po hodině a půl nebezpečí pominulo," řekl starosta Valů Zdeněk Krejčík. I když Synthesii kritizují za selhání hasiči i starostové, podniku za nehodu žádné sankce nehrozí.

I kdyby se prokázalo, že Synthesia hasičům havárii nenahlásila, nic by jí nehrozilo. Zákon pamatuje až půlmilionovými sankcemi pouze na případy, kdy firmy neoznámí požár. Pokud některé starosty nevarovala, je to pouze porušení vzájemné dohody, ke které se

podnik zavázal dobrovolně. Podle tiskového mluvčího Synthesie zaměstnanci chemičky krizi zvládli s přehledem a nic neopomněli. "Obec Valy nebyla vyrozuměna, protože se nenachází v bezpečnostní zóně," uvedl tiskový mluvčí Synthesie Daniel Rubeš.

Ke stížnostem nemají podle Rubeše důvod ani obce v okolí Synthesie. "Všechny obce, které projevíly zájem o informace o mimořádných situacích, od nás v neděli dostaly zprávu," řekl Rubeš. "Máme potvrzené převzetí esemesek i od Srnojed a Lázní Bohdaneč. Varování jsme poslali bez prodlevy po vyhodnocení situace," dodal.

MF Dnes, 6. 9. 2005

Chemička bránila hasičům ve vjezdu

Vyjádření hasičského sboru k nedělní havárii

Dne 4. září ve 4.13 hodin došlo v pardubické chemičce k úniku kyseliny dusičné ze zásobníku objektu E 11. Ve 4.52 hodin dostalo operační a informační středisko Hasičského záchranného sboru Pardubického kraje (HZS) informaci od spojovatelky hasičů chemičky o tom, že hasiči podniku vyjíždějí na běžný technický výjezd a že se zřejmě jedná o kyselinu.

Téměř po dvou hodinách (v 6.08 hodin) byl na operační středisko HZS oznámen únik nitrózních plynů a kyseliny sírové z chemičky v Semtíně. Oznamovatelem ale nebyla chemička, nýbrž obyvatelé a policisté, kteří viděli žlutý mrak nad areálem závodu. Operační důstojník hasičů ihned kontaktoval dispečera chemického závodu, aby mu sdělil veškeré informace o události. Teprve v tuto chvíli se operační středisko HZS dozvědělo o úniku nebezpečných látek mimo areál závodu (bez udání množství uniklých látek) a o tom, že se jedná o mimořádnou událost, při které mohou být ohroženi obyvatelé.

Hlásit havárie a výjezdy je povinnost

Povinnost ohlášení výjezdu jednotky k události vyplývá ze zákona 133/1985 Sb. o požární ochraně. V zákoně je uvedeno, že mezi základní úkoly jednotek požární ochrany patří neprodlené ohlášení zprávy o výjezdu a zásahu územně příslušnému hasičskému sboru kraje.

Zákon 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému říká, že dojde-li k mimořádné události v souvislosti s provozem technických zařízení a budov, při nakládání

s nebezpečnými chemickými látkami a při jejich přepravě nebo při nakládání s nebezpečnými odpady, je právnická nebo podnikající fyzická osoba, která je vlastníkem, správcem nebo uživatelem uvedených zařízení, budov, látek nebo odpadů, povinna mimo jiné ohlásit havárii příslušnému operačnímu a informačnímu středisku integrovaného záchranného systému a podílet se na varování osob ohrožených havárií.

Za nesplnění zákona hrozí pokuta 3 miliony

Za nesplnění povinností podle tohoto zákona může orgán, který porušení povinností zjistil, uložit pokutu až do výše 3 miliony korun.

S ohledem na informace HZS je podezření na porušení zákonů o požární ochraně a o integrovaném záchranném systému

Po havárii ze dne 18. března 2004 informoval Ing. Martin Borovička, tehdejší generální ředitel Aliachem a.s., odštěpný závod Synthesia, pplk. Ing. Miroslava Kvasničku, ředitele HZS, že bude napraven informační tok mezi operačním střediskem HZS. Bude zajištěno, aby v obdobných případech nedošlo k pozdnímu přenosu informací a aby informace byly kvalitní a úplné.

Ani tato dohoda nebyla dodržena při havárii, která se stala 4. září 2005. Operační a informační středisko HZS po přijetí informací na linku tísňového volání vyhodnotilo situaci a ihned vyslalo na místo události jednotky v prvním stupni poplachu, které monitorovaly situaci na místě události.

Jednotce HZS bylo dokonce bráněno ve vjezd do areálu chemičky, čímž byl opět porušen zákon o integrovaném záchranném systému. Hasiči i přes odpor vrátné závodu nakonec do areálu vjeli.

Žlutý mrak směřoval na obce Valy a Mělice. Podle měření hasičů na několika místech nebyla zjištěna nebezpečná koncentrace látek v ovzduší. Jelikož každou neděli se v obci Valy konají trhy a pohybuje se zde hodně osob, doporučili hasiči starostovi obce, aby trhy ukončil.

Starostům obcí, kam mrak směřoval, operační důstojníci ihned poskytovali informace, které obdrželi od dispečerů chemičky, tj. v jaké asi výšce se mrak pohybuje a jakým směrem a že si lidé musí uzavřít okna, dveře a nevětrat.

Minutu poté, co velitel zásahu hlásil na operační a informační středisko HZS, že mrak směřuje i na Přelouč, byla informována stálá služba Přelouče o vzniklé situaci. Mrak se nakonec ve vysoké výšce rozptýlil a kolem 10. hodiny byla odvolána všechna bezpečnostní opatření, protože již žádné nebezpečí nehrozilo.

O autorovi: nstržm. Vendula Horáková mluvčí HZS Pardubického kraje

MF Dnes, 07.09.2005

Hasiči: Synthesia porušila zákon

SEMTÍN - Podle pardubických hasičů chemička Synthesia Semtín při nedělní havárii, po které vítr unášel žlutý mrak oxidů dusíku na Přelouč, porušila hned dva zákony. Podle hasičů se havárie v Synthesii stala v neděli ve 4:13. O 39 minut později podnikoví hasiči hlásili operačnímu důstojníkovi HZS běžný výjezd k pravděpodobnému úniku kyseliny. V 6.08 obyvatelé z okolí chemičky hasiče upozornili na mrak žlutého dýmu. Teprve potom Synthesia na dotaz hasičů sdělila, co se děje. Poté hasiči poslali do chemičky zásahovou jednotku, kterou vrátná nejprve odmítla pustit do podniku. „Tím, že nám Synthesia sama nenahlásila únik chemikálií do ovzduší, porušila zákon o integrovaném záchranném systému. Nyní jí hrozí až třímilionová pokuta,“ řekla Horáková.

Synthesia stále popírá, že by porušila při nedělní havárii jakékoli právní předpisy. „Událost jsme zjistili ve 4.32 a v 4.47 jsme ji oznámili hasičům. Pokud hasičský operační důstojník považoval hlášení za nedostatečné, mohl našeho dispečera požádat o další informace,“ uvedl mluvčí chemičky Daniel Rubeš.

Podle ČTK chemikálie z nádrže unikly proto, že byla zrezlá. Do vzduchu se dostalo přes dvacet kilogramů nebezpečných plynů.

MF Dnes, 07.09.2005

Pardubice kupují varovný systém za 18 milionů

PARDUBICE - Vzrůstající obavy z živelních a průmyslových katastrof donutily pardubické radní pořídit do města nový varovný systém. Neváhají za něj zaplatit osmnáct milionů korun.

Od příštího čtvrtka začnou dělníci montovat na sloupy pouličních lamp na pardubických sídlištích Polabiny a Cihelna moderní reproduktory, které budou varovat obyvatele Pardubic před nebezpečím. „V případě ohrožení upozorníme občany varovným signálem a hned jim vysvětlíme, o co se jedná a jak se mají zachovat,“ uvedl Jiří Kyncl z oddělení krizového řízení Magistrátu města Pardubic. Nový bezdrátový výstražný systém bude město pořizovat postupně v průběhu šesti let. Vyhlásit poplach sirénou a vysvětlit lidem, co mají dělat, bude možné z operačních středisek hasičů, městské policie nebo krizového štábu magistrátu. V Polabinách a na Cihelně dosud žádný výstražný systém není. „V těchto sídlištích se pohybuje několik desítek tisíc lidí a jsou poměrně blízko chemičky Synthesia. Polabiny a Cihelna navíc patří k územím ohroženým povodněmi,“ řekl Kyncl.

MF Dnes, 09. 09. 2005

Kdo nejvíc kazí vzduch, je na internetu

PARDUBICE - Stačí si na chvíli sednout k počítači připojenému na internet a každý může rychle zjistit, jaké firmy v jeho okolí nejvíce škodí životnímu prostředí.

Od října začal fungovat takzvaný Integrovaný registr znečištění, kam musí největší znečišťovatelé hlásit, co vypouštějí do vzduchu, vody či půdy. Není to optimistické čtení. V Pardubickém kraji vyjmenovává registr 55 provozoven. Nejdlejší je seznam škodlivých látek u chemičky Synthesia, přes dvě desítky položek. V seznamu figurují také elektrárny ve Chvaleticích a Opatovicích, rafinerie Paramo, cementárna v Prachovicích, čistírna odpadních vod v Pardubicích, ale i cukrovar v Hrochově Týnci a mnoho zemědělských farem, které své okolí zamořují amoniakem. „Údaje umožňují rychlou orientaci při zjištění, která provozovna je největším znečišťovatelem životního prostředí. Odvozovat z něj stav životního prostředí v dané lokalitě je však velice přibližné hodnocení,“ upozorňuje Jarmila Černá z České inspekce životního prostředí v Hradci Králové.

Registr lze najít na internetové adrese www.irz.cz

MF Dnes, 10. 10. 2005

Hejtman Rabas: Při haváriích chybí lepší komunikace

PARDUBICE - Vedení Pardubického kraje není spokojeno s tím, že při mimořádných událostech selhává systém varování obcí i vyrozumění záchranářů. Hejtman Michal Rabas se proto sešel se zástupci šesti průmyslových podniků z Pardubic. Kraj si chce také pořídit důmyslnější informační systém.

Při havárii ve firmě Synthesia uniklo v neděli 4. září do ovzduší množství jedovatých plynů. Někteří starostové okolních obcí však tvrdí, že varování nedostali vůbec nebo až pozdě, krajští hasiči se o havárii dozvěděli se zpožděním a přístup do areálu si málem museli vybojovat s vrátnou. „Hlavní chyba je v komunikaci a táhne se to už několik let,“ uvedl Rabas. Podle něj by mohl nápravu zjednat nový systém, který kromě jednoho telefonního čísla eviduje i další možnosti spojení. „Když nelze sehnat starostu na mobilu, dokáže volat i k sousedům, do hospody a na další zadaná místa,“ řekl Rabas. „Pokud není potvrzeno přijetí zprávy, systém nabízí operátorovi další možnosti, až se spojení podaří. Přinejhorším se vyše spojka, která některá místa objede autem,“ vysvětlil vedoucí kanceláře ředitele krajského úřadu František Dittrich.

MF Dnes, 13. 09. 2005

PŘÍLOHA P III: PRÁVO – NOVINOVÉ ČLÁNKY

Barevný mrak vyděsil okolí chemičky v Pardubicích

Z pardubické chemičky Synthesia, která je součástí společnosti Aliachem, v neděli ráno unikly nebezpečné plyny. "Únik nitrózních plynů kyseliny dusičné a sírové do ovzduší byl nahlášen krátce po šesté hodině ranní. Mrak směřoval na obec Valy a Přelouč.

PARDUBICE - Hasiči provedli na několika místech kontrolní měření, ale nezjistili nebezpečnou koncentraci těchto látek. Mrak se nakonec ve vysoké výšce rozptýlil," uvedla Právu tisková mluvčí hasičského záchranného sboru v Pardubicích Vendula Horáková.

Podle mluvčího společnosti Synthesia Daniela Rubeše se páry uvolnily z nitrační kyseliny, která unikla z provozu a byla zachycena do jímky. Obyvatele Rybitví, které se nachází v těsném sousedství chemičky, varoval před nebezpečím místní rozhlas, sousední Lázně Bohdaneč se však podle starostky Květoslavy Jeníčkové (US-DEU) o nehodě dozvěděly až s více než hodinovým zpožděním od pardubických hasičů.

"Máme výhodu, že je náš rozhlas napojen na integrovaný záchranný systém a oni do něj mohou kdykoli vstupovat. Lidé dostali z rozhlasu pokyn, aby uzavřeli okna, nevětrali a nevycházeli ven. Rozsah nebyl takový, aby bylo třeba zahájit evakuaci obyvatel.

Kolem desáté hodiny byla opatření odvolána," řekla starostka Rybitví Naděžda Hubáčková (nezávislá), která dostala na mobilní telefon i varovnou SMS. Hasiči rovněž doporučili preventivně zrušit tradiční trhy ve Valech, které každou neděli navštíví na pět tisíc osob.

Právo, 4.9. 2005

Svolali poradu ředitelů chemiček

PARDUBICE - Nedělní ranní havárie, při které v Synthesii uniklo ze zásobníků 15 tun nitrační kyseliny a obří žlutý mrak děsil obyvatele několika obcí severně a západně od Pardubic, probudila k aktivitě krajské politiky.

A to i přesto, že uniklá kyselina byla zachycena a odčerpána a mrak jedovatých par se shodou šťastných klimatických podmínek rozplynul.

„V návaznosti na tuto havárii v Synthesii v areálu společnosti Aliachem hejtman Pardubického kraje a zároveň předseda Bezpečnostní rady Pardubického kraje Michal Rabas rozhodl svolat na pondělí 12. září schůzku s čelnými představiteli společností Aliachem, Explosia, Paramo, Unipetrol Doprava, Český plyn a Bakelite a pracovníky odpovědnými za průmyslovou bezpečnost těchto firem, aby prodiskutovali postupy při řešení havárií,“ sdělila Právu mluvčí kraje Kateřina Nohavová.

„Pardubický kraj má zájem na tom, aby v případě vzniku havárií bylo jejich řešení na maximální reálné úrovni. Schůzka se proto bude týkat problematiky omezování vzniku havárií a řešení v případě jejich vzniku,“ nastínil program jednání hejtman Michal Rabas (ODS). Připustil, že riziko takových havárií nelze zcela vyloučit. Nedělní havárie do jisté míry určí i program chystaného velkorysého cvičení integrovaných složek záchranného systému, které se bude konat letos v říjnu.

Představitelé samospráv nepovažují většinou taková cvičení za jediný nutný krok. Podle nich by bylo třeba více haváriím předcházet, než prověřovat dosažitelnost starostů na mobilu. SMS zprávy, které v tomto případě dostali, byly prý nekonkrétní.

Poslední velká prověrka spojení na všech 452 obcí v kraji se uskutečnila 10. března a odhalila řadu nedostatků ve spojení a rychlé informovanosti. „Starostové obcí nemají ze zákona povinnost být dosažitelní 24 hodin denně a 7 dní v týdnu. Často se taky stává, že starostové nejsou k zastizení na telefonních číslech, která uvedli krajským hasičům,“ postěžoval si Aleš Boňatovský, tajemník Bezpečnostní rady Pardubického kraje.

Mají vlastní systém

Některé obce v blízkosti Synthesie si vlastními náklady vybudovaly v posledních letech vlastní monitorovací a varovací systémy. První byly obce v sedmém městském pardubickém obvodu (Rosice nad Labem, Ohrazenice), následovalo je Rybitví. Jiné, například Srnojedy či Lázně Bohdaneč, trvají na tom, že včasná a přesná informace o havárii je povinností viníka a hasičů.

Právo, 6. 9. 2005

PŘÍLOHA P IV: HRADECKÉ NOVINY – NOVINOVÉ ČLÁNKY

Barevný mrak vyděsil i trhovce

PARDUBICE – Do žluta zbarvený mrak vystrašil včera ráno obyvatele Rybitví a dalších obcí v okolí chemičky Synthesia. Podle mluvčího firmy Daniela Rubeše se páry uvolnily z 15 tun nitrační kyseliny, která kolem páté hodiny unikla z provozu a byla zachycena do jímky. Nikdo nebyl zraněn. Ujistil, že při provozní nehodě nebylo poškozeno životní prostředí ani nebylo ohroženo okolní obyvatelstvo.

„Krátko po šesté hodině byli naši hasiči informováni o úniku nitrózních plynů kyseliny dusičné a kyseliny sírové do ovzduší,“ potvrdila nám mluvčí pardubického Hasičského záchranného sboru Vendula Horáková. Podle jejích slov barevný mrak směřoval na Valy, Mělice a Přelouč.

Obyvatele obce Rybitví v těsném sousedství chemičky varoval místní rozhlas.

„Máme výhodu, že je náš rozhlas napojen na integrovaný záchranný systém, a tudíž do něj mohou záchranníci kdykoli vstupovat. Lidé dostali z rozhlasu pokyn, aby uzavřeli okna, nevětrali a nevycházeli ven. Rozsah nebyl takový, aby bylo třeba evakuovat. Kolem desáté hodiny byla opatření odvolána,“ uvedla starostka Rybitví Nad'a Hubáčková.

S fungováním integrovaného záchranného systému však nebyl příliš spokojen starosta obce Valy Zdeněk Krejčík, který informaci o úniku plynů dostal na telefon až o půl osmé.

„Teprve ve čtvrt na devět nám sdělili, abychom zajistili odchod prodejců a kupujících z tržiště, kde právě byly oblíbené trhy v plném proudu,“ uvedl starosta s tím, že vyslaná skupina hasičů ze Synthesie zde naměřila hodnoty pod limitem ohrožení.

Po desáté hodině také zde vyhlásili, že nebezpečí pominulo.

„I přes naše varování se trhy stejně konaly. Někdo naši výzvu uposlechl, někdo ne,“ komentoval situaci pro náš list starosta Zdeněk Krejčík. Podle operačního důstojníka pardubické policie se příčina nehody vyšetřuje.

Hradecké noviny, 5. 9. 2005

Zprávu o nehodě opět neměli včas

PARDUBICE - Už podruhé během dvou let vystrašil v neděli ráno obyvatele obcí v okolí chemičky Synthesia žlutý mrak oxidů dusíku.

Po loňské březnové havárii, kdy oblak plynu putoval přes Lázně Bohdaneč na severozápad, si starostové obcí stěžovali na to, že byli informováni příliš pozdě. Pardubická chemička tehdy po jednání vyšetřovací komise mimo jiné slíbila, že o vzniku nehody bude informovat veřejnost do pěti minut a že do deseti minut podá zprávu o možných důsledcích nehody pro zdraví obyvatel.

Tentokrát došlo k úniku oxidů dusíku v neděli o půl páté ráno, přesto se starostka Přelouče Irena Burešová dozvěděla o oblaku chemikálií až kolem půl sedmé z centrály krajského hasičského záchranného sboru. Rozčílilo ji však, že informace o události byla nedostatečná a způsobila spíše chaos. "Hasiči nám nebyli schopni dát jedinou vypovídající informaci, na základě které bychom se mohli rozhodnout," uvedla s tím, že jim bylo řečeno, ať si sami monitorují a vyhodnocují situaci.

Starostka tak začala komunikovat ne s profesionálními hasiči, ale přímo s dispečinkem Synthesie.

"Asi podáme písemnou stížnost Hasičskému záchrannému sboru," dodala Irena Burešová. Ke stížnosti se připojí rovněž starosta Zdeněk Krejčík ze sousedních Valů. Tam se v tu dobu konaly známé valské trhy, které byly narušeny obavami z nehody v Synthesii.

Po loňské negativní zkušenosti není ani tentokrát spokojena s fungováním varovného systému starostka Lázní Bohdaneč:

"Informaci od hasičů jsme dostali po více než hodině," uvedla Květoslava Jeníčková. Až poté mohli strážníci zjišťovat, zda obyvatelům městečka nehrozí nebezpečí.

Hradecké noviny, 6.9.2005

Únik z chemiček pořád nezvládají

PARDUBICKÝ KRAJ - Nedávný únik oxidů dusíku ze závodu Synthesia byl ve znamení kusých informací a zmatek. Proto si hejtman včera promluvil s manažery chemiček.

"Chyby v komunikaci," tak včera zdůvodnil představitel společnosti Synthesia Pardubice Tomáš Procházka, proč propukl zmatek poté, co ze závodu v neděli 4. září unikly do vzduchu oxidy dusíku.

Starosta obce Valy Zdeněk Krejčík, starostka Přelouče Irena Burešová a další si stěžují, že dostali o havárii jen mlhavé informace a ještě s dvouhodinovým zpožděním. Přestože mrak zplodin mířil k jejich obcím. Krejčík i Burešová u sebe měli krizové telefony, ale nikdo nezavolal.

"Budí to dojem, jako by to chtěli ututlat," odhaduje starostka Burešová.

Synthesia má za dva roky na kontě dvě podobné havárie. Varovný informační systém ani při jedné z nich nefungoval tak, jak by měl. Proto si manažery chemických podniků působících v kraji včera pozval hejtman Michal Rabas. Shodli se, že je třeba zlepšit komunikaci mezi závodními a profesionálními hasiči i starosty obcí. Jenže to konstatovali už po první havárii.

"Je to běh na dlouhou trať," zdůvodnil neustálé doladování hejtman. Kraj chce podle něj zavést systém, kdy nebude mít na starosty obcí jen jedno číslo, ale třeba deset kontaktů, aby bylo jisté, že je dožene.

"Číslo domů, k sousedovi, do hospody, na chalupu, číslo mobilní, číslo na paní, která zná obec. Systém umožňuje jedno po druhém vyzkoušet," uvedl hejtman. Nový systém otestuje při říjnovém cvičení.

Havárii v chemičce Synthesia teď řeší Česká inspekce životního prostředí a další orgány. Kraj čeká na jejich závěry. Pak se rozhodne o případných sankcích pro podnik.

Ve 4.52 hodin se nad chemičkou objevil žlutý mrak. Oficiální zprávu o nehodě dostaly Valy až v 7.30 hodin.

Hradecké noviny, 13.9.2005

PŘÍLOHA P V: STŘEDOČESKÉ DENÍKY BOHEMIA – NOVINOVÉ ČLÁNKY

Lidi děsil barevný mrak

PARDUBICE - Do žluta zbarvený mrak vystrašil včera ráno obyvatele Rybitví a dalších obcí v okolí chemičky Synthesia. Podle mluvčího firmy Daniela Rubeše se páry uvolnily z nitrační kyseliny, která kolem páté hodiny vytekla do jímky. "Unikly nitrozní plyny kyseliny dusičné a kyseliny sírové do ovzduší," potvrdila nám mluvčí pardubického hasičského záchranného sboru Vendula Horáková. Barevný mrak směřoval na Valy, Mělice a Přelouč.

Obyvatele obce Rybitví v těsném sousedství chemičky varoval místní rozhlas. "Máme výhodu, že je náš rozhlas napojen na integrovaný záchranný systém, a tudíž do něj mohou záchranaři kdykoli vstupovat. Lidé dostali z rozhlasu pokyn, aby uzavřeli okna, nevětrali a nevycházeli ven. Kolem desáté hodiny byla opatření odvolána," uvedla starostka Rybitví Nad'a Hubáčková.

S fungováním integrovaného záchranného systému však nebyl příliš spokojen starosta obce Valy Zdeněk Krejčík, který informaci o úniku plynů dostal na telefon až o půl osmé. "Teprve ve čtvrt na devět nám sdělili, abychom zajistili odchod prodejců a kupujících z tržiště," uvedl starosta s tím, že vyslaná skupina hasičů ze Synthesie zde následně naměřila hodnoty pod limitem ohrožení. Podle operačního důstojníka pardubické policie se příčina nehody vyšetřuje.

Středočeské Deníky Bohemia, 5. 9. 2005

PŘÍLOHA P VI: ČESKÁ TISKOVÁ KANCELÁŘ – NOVINOVÉ ČLÁNKY

Synthesia vystrašila obyvatele

PARDUBICE – Barevný mrak vystrašil dnes ráno obyvatele Rybitví a dalších obcí v okolí pardubické chemičky Synthesia. Podle mluvčí společnosti Daniela Rubeše se páry uvolnily z 15 tun nitrační kyseliny, která unikla při provozní nehodě zásobníku. Veškerá kyselina byla podle něj zachycena a neutralizována. Nikdo nebyl zraněn.

Obyvatele Rybitví varoval před nebezpečím místní rozhlas, sousední Lázně Bohdaneč se však podle starostky o nehodě dozvěděly až s více než hodinovým zpožděním od pardubických hasičů.

"Máme výhodu, že je náš rozhlas napojen na integrovaný záchranný systém a oni do něj mohou kdykoli vstupovat. Lidé dostali z rozhlasu pokyn, aby uzavřeli okna, nevětrali a nevycházeli ven. Rozsah nebyl takový, aby bylo třeba evakuovat. Kolem 10:00 byla opatření odvolána," řekla starostka Rybitví Naďa Hubáčková, která dostala na mobil i varovnou SMS. Obec je těsným sousedem chemičky.

Podobnou situaci zažili obyvatelé žijící v okolí chemičky loni v březnu, kdy při provozní nehodě unikla směs plynů a vytvořila barevný mrak, který vyděsil lidi v širokém okolí. Starostové tehdy poukazovali i na to, že nebyli o úniku včas informováni. Pardubická chemička Synthesia se pak rozhodla zkrátit čas, v němž bude informovat prostřednictvím SMS zpráv obce ve svém okolí o možném nebezpečí.

S fungováním varovného systému není ani teď spokojena starostka Lázní Bohdaneč Květoslava Jeníčková. "Stalo se to kolem 05:00, my jsme dostali informaci od hasičů po více než hodině," řekla. Až poté začali strážníci zjišťovat, co se v chemičce stalo a zda obyvatelům městečka nehrozí nebezpečí. "Žlutý mrak tentokrát visel nad Rybitvím, naši hasiči hlídali, aby lidi varovali, kdyby se posunul a šel jako minule na nás. Postupně se rozplynul," dodala Jeníčková.

Kyselina se podle mluvčího rozložila na oxidy dusíku, které se postupně rozptýlily nad obcemi Rybitví a Černá u Bohdanče. "Veškerá kyselina byla zachycena do jímky a odvedena s hasební vodou k neutralizaci do biologické čistírny odpadních vod. Imisní

měření v okolí společnosti nezaznamenala během dne nadlimitní množství oxidu dusíku v ovzduší," řekl Rubeš. Ujistil, že při provozní nehodě nebylo poškozeno životní prostředí ani nebylo ohroženo okolní obyvatelstvo.

Příčiny nehody zkoumá vyšetřovací komise společnosti. Případný dopad na životní prostředí prověřuje i Inspekce životního prostředí, její závěry se zatím zjistit nepodařilo.

Nitrační kyselina je směs kyseliny dusičné, sírové a vody. "Je to odpadní kyselina při výrobě nitrocelulózy, což je polotovar pro řadu dalších výrob," vysvětlil mluvčí.

ČTK, 4. 9. 2005

NOVINY SYNTHESIA

<p>VÝSLEDKY HOSPODÁŘENÍ ZA ROK 2006</p> <p>Očekávané informace o hospodářských výsledcích, stavu firemní kasy a firemní strategii pro rok 2007</p> <p>strana 2</p>	<p>NITROCELULOZA V ROCE 2007</p> <p>Ředitel SBU Nitrocelulóza Ing. Josef Tichý, CSc informuje o cílech stanovených pro SBU...</p> <p>strana 4</p>	<p>RADŠÍ ZŮSTANU U BASKETBALOVÉHO MÍČE</p> <p>Rozhovor s hvězdou BK Synthesia Pardubice Rahsaanem Edwardem Amesem</p> <p>strana 7</p>
---	--	--

VÁŽENÍ ČTENÁŘI...

...tak už je to jisté. Zima je definitivně pryč. Včera jsem někde četl, že přý byla nejteplejší za 85 roku, leden dokonce za 232 let. I když, kdo ví jak měl tehdy přesné teploměry, třeba je to jen 231. Názory na tuto zimu se liší, ubýlo vyvrkнутých kotlíků a zlomených žebér, vlekají krachují, řidiči nadávají na sjezd zimní pneumatiky, výrobci pneumatik zase na to že neprodají letní, protože ty že jsou zimní sjeté, jsou z nich prakticky letní, před kterýmižto klamem naopak varují asociace řidičů.

Protože na lyžování několik posledních let nemám stejně čas, potěšilo mě že byly silnice celou zimu čisté a bez sněhu; asi díky tomu, že poprvé za posledních 280 let naše silniční zima nezaskočila. Zřejmě proto, že se nekonal. Také jsem si letos díky počasí náležitě užil zahradnické práce. Když jsem na sebe se sousedem na konci prosince při sečení trávníku pokřikovali přes plot „že by to chtělo jedno chlazení“, případně jsem si jako ve špatné reklamě. Inu příroda je mocná čarodějka.

I pro Synthésii bylo počasí v tomto směru příznivé, což dokládá graf měsíce na této stránce. Co ale kolegové utěšili na silnicích a chodnicích, s rezervou si odnesl orkán Kyril, který se přes náš areál přehnal. Věděli jsme že si příroda udržuje přirozenou rovnováhu, netušíli jsme ale, že hlídá i „zimní rozpočet“.

Ale už dost! Proč stále omílat zimu, když venku je jaro. Protože příští číslo novin vyjde vlastně až po velikonočních, mám zde jedinečnou možnost popřát za redakci novin hezké velikonoční svátky. Tedy především nám mužům, krvečivým bytostem, kteří na velikonoční pondělí nemohou dospát, aby jednou za rok legálně a s láskou natežali své ženy a všem dalším v širokém okolí.

V minulém úvodníku novin Marika Tringelová radila, jak se pomocí bylinek zbavit nachlazení. Musím se jí v dubnu zeptat, jakou bylinou se léčí velikonoční jelita. Mám takový pocit, že rakytník a meduňka nebudou tentokrát moc platné...

Zbyněk Seda

Hlavní téma / Ing. Oldřich Petira, CSc., Ing. Jan Martynek

Chemický RÝČ v Synthésii

Zkratka REACH (ryč) zaznamenala během posledních let asi už většina zaměstnanců Synthésie i ostatních chemických výrobců. Pro nezavěšené je potom nutné upřesnit, že se nejedná o značku zubních kartáček, ani o populární zahradnické nářadí. I když chemickou legislativu přerývá REACH spolehlivě. Jak to tedy je?

Na konci roku 2006 bylo v Úředním věstníku Evropských společenství zveřejněno nařízení (ES) č. 1907/2006, ve zkratce nazývané nařízením REACH. Nařízení nabývá účinnosti ve všech zemích Evropské unie 1. června 2007. Název nařízení je odvozen od anglického názvu základních principů chemické politiky Unie pro příští přibližně 20 let. Těmi jsou: **Registration** (registrace), **Evaluation** (hodnocení), **Authorization** (povolování), **Chemicals** (chemikálie). Na konci tohoto období by mělo být dosaženo stavu, kdy u všech chemických látek vyráběných v Unii nebo dovážených do Unie v množství 1 tuna/rok a vyšším budou známy základní nebezpečné vlastnosti a všechny látky budou používány způsobem, který byl posouzen a je bezpečný pro zdraví lidí a pro životní prostředí.

Pro nás jako zaměstnance a spotřebitele by nová chemická politika měla přinést snížení rizika poškozování zdraví a životního prostředí při výrobě a používání chemických výrobků a při jejich odstraňování, když se stanou odpadem. Nebude to ale zadarmo.

Nejen výrobci a dovozci chemických látek, ale i všichni výrobci a dovozci jakýchkoliv věcí (předmětů) budou muset zjistit u všech chemických látek jejich vlastnosti, shromáždit informace o možném zatížení lidí nebo životního prostředí při jejich výrobě, používání a odstraňování a zhodnotit možná rizika. V případech, kdy by hrozilo riziko poškození zdraví nebo životního prostředí, bude nutné navrhnout potřebná opatření, kterými bude riziko odstraněno nebo sníženo na bezpečnou úroveň.

Z minulých setkání je známo, že se v Evropské unii používá více než

100 000 chemických látek. Z tohoto počtu jich je kolem 30 000 používáno v množství 1 t/rok a vyšším. U tak obrovského počtu látek se nedá dosáhnout splnění deklarovaných cílů jednorázově. V nařízení jsou proto stanoveny postupné termíny, ve kterých bude nutné splnit povinnost zjistění jejich vlastnosti a posouzení rizik. Přibližně do konce roku 2010 budou muset být registrovány látky vyráběné/dovážené v množství 1000 t/rok a látky mimořádně rizikové, do poloviny roku 2013 by to měly být látky vyráběné/dovážené v množství 100 t/rok a vyšším a do polo-

viny roku 2018 ostatní látky vyráběné/dovážené v množství vyšším než 1 t/rok.

Abyste bylo dosaženo jednotné úrovně plnění povinností v celé Unii, budou muset výrobci/dovozci poskytovat informace o vlastnostech látek, o jejich používání a výsledcích hodnocení rizik a další požadované informace Evropské chemické agentuře se sídlem v Helsinkách, která zahájí svou činnost v polovině roku 2008.

Zjišťování vlastností látek, hodnocení jejich rizik a veškerá další odborná

(pokračování na str. 2)

AKTUALITY

■ Ve dnech 12.–13. 2. 2007 se v Praze konalo důležité jednání s jedním z nejvýznamnějších odběratelů Synthésie, firmou Sun Chemical. Jednání se za Synthésii zúčastnili zástupci SBU NCL a zástupci SBU P&B, zatímco naleho dlouholetého zákazníka reprezentovali zástupci odpovídající za nákup pro celou Evropu. Jednání se týkalo prodejů pro rok 2007 a výhledové pro další roky. SBU NCL se pro rok 2007 podílelo na vyšší objemu prodeje do Itálie, velký potenciál do budoucna dále spatřuje v zemích Turecko a Španělsko. Poptávka je charakterizována neustálým rostoucím trendem nízkoviskózních A typů NCL. Jednání se nesla oboustranně ve velice příjemném duchu. Synthésia vnímá Sun Chemical jako významného strategického partnera a taktéž je vnímána Synthésia u Sun Chemical. I přes měnící se trendy v oblasti průmyslové nitrocelulózy spatřuje Synthésia nově potenciály v tomto oboru a po jednání se Sun Chemical je zřejmé, že potenciál dalšího růstu prodeje průmyslové nitrocelulózy není zdaleka vyčerpán. Výrazný nárůst prodeje lze očekávat i v oblasti organických pigmentů, kde Synthésia posílá svoje pozice jak v klasických azopigmentech, tak i u HPP. Na realizaci dalších potenciálů se ve spolupráci s techniky Sun Chemical intenzivně pracuje a předpokládáme, že růst prodeje k této firmě bude pokračovat i v následujících letech.

■ V minulých týdnech se SBU Nitrocelulóza podílelo dokončit jednání o letošních dodávkách vojenské nitrocelulózy na strategicky významný trh USA. Jednání byla neobyčejně dlouhá a obtížná, nejdříve za celých 13 let spolupráce s americkým zákazníkem. Jedním z hlavních důvodů byl nepřiznání vývoje kurzu české koruny k americkému dolaru, poskytnutí nemalou výhodu naší americké konkurenci, která se tímto riziky nemusí vůbec zabývat. Ani vývoj kurzu dolaru k euru není tak dramatický jako k české koruně, tím částečně zvyhodňuje i naše konkurenty v EU. I v těchto podmínkách se nám podařilo uzavřít jednání s meziročním cenovým navýšením pro Synthésii při dosažení maximálního možného množstevního podílu.

■ Dne 1. 3. 2007 proběhl na výrobě Betanafolu zákaznický audit firmy Infineum USA za přítomnosti jejich zástupce pro Evropu, firmy ACETO USA. Audit provedli dva auditóři firmy Infineum, paní Josefina Peralla a pan Peter Hobin. Audit probíhal klasickým způsobem jako ostatní zákaznické audity. Auditóři se zajímali o celý systém ISO a zejména o to, jak je tento systém aplikován na výrobu Betanafolu. Na závěrečném setkání firma ocenila náš dobře zavedený a udržovaný systém jakosti ISO 9001:2000 i nově se zavádějící systém OHSAS 18001.

Otázka měsíce / zaměstnanci

Jak hodnotíte zimu?

Ing. Naděžda JEŽKOVÁ
vedoucí laboratoří rozpuštědla a oxytelulóza, SBU NCL

Když se řekne zima, vybavím si klasické Ladovy obrázky plné sněhu a smejících se dětí, které stávi sněhuláka. Letošní zima byla však naprosto opakem – skoro žádný sníh a mírné teploty. Jelikož ale nejsem vášnivý lyžař a navíc jezdím každý den do práce na kole, teplejší počasí jsem spíše přivítala.

Jan FORMÁČEK
operátor PCO, ostraha podniku

Letošní zima? Spíše hodně uplakaný podzim. Sice její nástup v listopadu a poté drsný pokus koncem ledna vypadal hrozně, našťastí ji brzy došly síly. Pro mě je potěšitelný pohled na účet za topení.

Peter URBAN
hospodářský mistr, výroba finalizace pesticidů

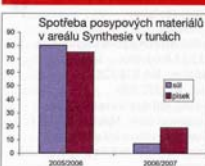
Jako lyžař jsem byl po loňské zimě pořádně natežený na lyžování, ale letošní zima počasí příliš neodpovídalo tomu, co si většina z nás pod tímto pojmem představuje. Bylo neobyčejně teplo a sníh téměř žádný. Vždyť jsme opravdu letos mohli v lednu poslat Maňušku na jachody a nebyla by to pohádka. Já jsem na rozdíl od mnoha jiných jako lyžař s letošní zimou silně nespokojen a jen doufám, že příští zima bude opravdu jak z Ladových obrázků. V zimě sněhu, v létě sluníčka.

Ing. Eva MOCKOVÁ
Odbor nákup pigmentů a barviv, SBU PaB

Protože mám ráda bílou zimu a ráda lyžuji, tak jsem si to letos moc neužila. Jako každý rok jsme s manželem vyrazili začátkem ledna na hory do Krkonoš. Nejenže nebyl sníh, ale navíc nás zastihla vichřice, o které se pak psalo a mluvilo několik týdnů v novinách a ve zprávách. Jako asi jedini optimisté, přes nepřiznivé předpovědi počasí na leden, jsme pobyt nezrušili a proto jsme byli na hotelu jedinými nocležníky. Na tuhle zimu budu opravdu vzpomínat dlouho – jak se říká u nás na Moravě – zážitek nemusí být dobrý, ale o to silný.

GRAF MĚSÍCE

PŘÍLOHA P VIII: AGROFERT MAGAZÍN

Agrofert magazín

pro zaměstnance a příznivce
Skupiny Agrofert
březen 2007

KOLEKTIVNÍ VYJEDNÁVÁNÍ - STR. 27

PŘEDSTAVUJEME SPOLEČNOST PRECHEZA - STR. 2

POJIŠTĚNÍ VE SKUPINĚ - STR. 20